ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

CHAIRMAN OF THE CENTRAL ELECTORAL COMMISSION
OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

N 01/11/359

«31» 03 2026թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԱԼԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻՆ

Ազգային ժողովի մեծարգո նախագահ

«Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 51-րդ հոդվածի 3-րդ մասի և «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 132-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջների համաձայն՝ կից ներկայացնում եմ «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործունեության մասին» հաղորդումը, որը Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 51-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգի համաձայն տեղադրվել է նաև Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

Հարգանքով՝ **ՎԱՀԱԳՆ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ**

ՀՀ, ք. Երևան, 0009, Գ. Քոչարի 21ա, հեռ. +374 (10) 54 35 23
21a, G. Kochar Str., 0009, Yerevan, Armenia, tel.: +374(10) 54 35 23
Էլ. փոստ/E-mail: cec@elections.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ
2024-2025

www.elections.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2024-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐ

www. elections.am

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ 4

1. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2025-2028 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՊԼԱՆ 5

1.1 ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ 11

1.2 ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ 14

2. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2024 ԹՎԱԿԱՆ 17

2.1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2024Թ. ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 17

3. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2025 ԹՎԱԿԱՆ 18

3.1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2025Թ. ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ 18

4. ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ 2024-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ 22

5. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ ԵՎ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ 24

6. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 38

7. ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԹՎԱՅՆԱՑՈՒՄ 55

8. ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԱՄԵՆԱՄՅԱ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ 60

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը, որպես անկախ պետական մարմին՝ կազմակերպում է Ազգային ժողովի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները, հանրաքվեները, ինչպես նաև վերահսկողություն է իրականացնում դրանց օրինականության նկատմամբ:

«Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Ընտրական օրենսգիրք) 51-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահը կամ նրա հանձնարարությամբ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամներից որևէ մեկն «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հաղորդում է ներկայացնում Ազգային ժողով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործունեության մասին, իսկ «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 132-րդ հոդվածի համաձայն. «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մինչև յուրաքանչյուր երկրորդ տարվա ապրիլի 1-ը, ինչպես նաև Ազգային ժողովի ընտրություններից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, Ազգային ժողով է ներկայացնում իր գործունեության վերաբերյալ հաղորդում»:

2024-2025 թվականների ընթացքում, Ընտրական օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան, կազմակերպվել և անցկացվել են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ Հայաստանի Հանրապետության 4 համայնքներում, որոնցից 3-ում՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների համամասնական ընտրակարգով ընտրություններ, իսկ 1 համայնքում՝ մեծամասնական ընտրակարգով ընտրություն:

1. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 2025-2028 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը 2025 թվականի ապրիլի 10-ի, թիվ 42-Ն որոշմամբ հաստատել է 2025-2028 թվականների զարգացման ռազմավարական պլանը (այսուհետ նաև՝ ռազմավարական պլան):

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի 2025-2028 թթ. ռազմավարական պլանը ներառում է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի առաքելությունը, գործունեության հիմնական ուղղությունները, առաջնահերթությունները, զարգացման տեսլականը, հիմնարար արժեքները, ռազմավարական նպատակները և հիմնական խնդիրներն ու գործողությունները: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ռազմավարական պլանը մշակվել է ընտրական համակարգի զարգացման, ընտրությունների կազմակերպման արդյունավետության բարձրացման և ընտրական գործընթացների նկատմամբ հանրության վստահությունն ամրապնդելու նպատակով:

Ձևավորված առաջնահերթությունները հնարավորություն կտան ուժեղացնել արդեն իսկ արդյունավետորեն իրականացվող գործընթացները՝ տեխնոլոգիական ոլորտում առկա զարգացումների և նորարարությունների կիրառմամբ ստեղծելով զարգացման նոր հիմքեր:

Ռազմավարական պլանի մշակման հիմքում դրվել են մի շարք բաղադրիչներ.

Իրավիճակի վերլուծություն բաղադրիչի կիրառմամբ վերհանվել են խնդիրները, բացահայտվել են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործունեության հիմնական մարտահրավերներն ու կարիքները:

Ներքին և արտաքին միջավայրերի գնահատում բաղադրիչով իրականացվել է ներքին ռեսուրսների (մարդկային ռեսուրսներ, ենթակառուցվածքներ, ֆինանսական հոսքեր) և արտաքին գործոնների (ժողովրդագրական փոփոխություններ) ուսումնասիրություն:

Միտումների վերլուծություն բաղադիչով դիտարկվել են ընտրական համակարգի առաջնահերթությունները:

Փաստաթղթերի և փվյալների վերլուծություն բաղադրիչով իրականացվել է ներքին կարգավորումների վերլուծություն, ուժեղ կողմերի ու առկա բացերի գնահատում:

Շահագրգիռ կողմերի ներգրավվածություն բաղադրիչով ապահովվել է շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունը ռազմավարության մշակման գործընթացին:

Ռազմավարական պլանի մշակման հիմնական նպատակը Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործունեության երկարաժամկետ զարգացման ապահովումն էր:

Ռազմավարական պլանն ուղղված է.

- բարելավելու ընտրական գործընթացների կազմակերպման արդյունավետությունը,
- ապահովելու ընտրությունների ազատ և արդար անցկացումը,
- բարձրացնելու ընտրական համակարգի նկատմամբ հասարակության վստահությունը,
- զարգացնելու ընտրական կառավարման համակարգը:

Ռազմավարական պլանի համաձայն՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի **առաքելությունն է՝** ժողովրդի իշխանության իրացման ապահովում՝ ազատ, արդար, թափանցիկ, մրցակցային և ժողովրդավարական, միջազգային չափանիշներին համապատասխանող ընտրությունների և հանրաքվեների միջոցով: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նաև պարտավորվում է ապահովել ընտրական իրավունքի այնպիսի սկզբունքները, ինչպիսիք են՝ ընդհանուր, հավասար, ուղղակի ընտրական իրավունքը, քվեարկության գաղտնիությունը, ընտրական իրավունքի պաշտպանությունը, ընտրական գործընթացների հրապարակայնությունը, թափանցիկությունն ու հաշվետվողականությունը:

Ռազմավարական պլանի համաձայն՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի **տեսլականն է՝** ժողովրդավարական ընտրություններ և հանրաքվեներ, որոնց նախապատրաստման, անցկացման և արդյունքների ամփոփման գործընթացն ընդունվում է հանրության կողմից, այսինքն ունենալ այնպիսի ընտրական համակարգ, որը կլինի թափանցիկ և վստահելի:

Տեսլականի հիմքում դրվել է հետևյալ գաղափարը. Հայաստանի Հանրապետությունում ձևավորել միջազգային չափորոշիչներին և ժողովրդավարական ընտրություններին համապատասխան ընտրական համակարգ, որը պետք է ապահովի քաղաքացիների ազատ կամարտահայտությունը և նպաստի Հայաստանում ժողովրդավարական ինստիտուտների ձևավորմանն ու զարգացմանը:

Ռազմավարական պլանի համաձայն՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ռազմավարական հիմնական նպատակներ են.

- ✓ **Ընտրական գործընթացների արդյունավետ կազմակերպում:**

Ապահովել միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան ժողովրդավարական

ընտրությունների կազմակերպում և անցկացում՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ, Ընտրական օրենսգրքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված իրավակարգավորումներին համապատասխան:

- ✓ **Թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձրացում:** Ապահովել ընտրական գործընթացների թափանցիկությունը, հաշվետվողականությունը, իրազեկվածությունը և ընտրական գործընթացի մասնակիցներին վերապահված վերահսկողության կառուցակարգերը՝ հասարակության վստահության բարձրացման նպատակով:
- ✓ **Տեխնոլոգիական զարգացում:** Ներդնել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ՝ ընտրական գործընթացների կազմակերպման լավարկման և կառավարման մեջ:
- ✓ **Ընտրողների կրթության և իրազեկման բարձրացում:** Իրականացնել ծրագրեր, որոնք կնպաստեն քաղաքացիների ընտրական գիտելիքների և մասնակցության բարձրացմանը:
- ✓ **Ընտրական հանձնաժողովների կարողությունների զարգացում:** Կազմակերպել վերապատրաստումներ և մասնագիտական հմտությունների զարգացում ընտրական գործընթացի շահառուների համար:

Ռազմավարական նպատակների իրականացման համար նախատեսվել են հետևյալ հիմնական ուղղությունները.

- ընտրական կառավարման համակարգի կատարելագործում,
- ընտրական օրենսդրության և գործընթացների զարգացում,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և էլեկտրոնային համակարգերի ներդրում,
- հասարակության հետ հաղորդակցության և համագործակցության զարգացում,
- ընտրական գործընթացների թափանցիկության ապահովում:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ռազմավարական պլանով սահմանվել են վեց ռազմավարական հենասյուներ.

- Համընդգրկուն ընտրություններ,
- Ընտրական վարչարարության զարգացում,
- Ուսուցում և իրազեկում,
- Քվեարկության կատարելագործում,
- Ընտրական անվտանգություն,
- Արտաքին համագործակցություն:

Համընդգրկուն ընտրություններ ռազմավարական հենասյան շրջանակներում ընտրողների մասնակցությունը խթանելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների ծրագիրը նախատեսում է մշակել երկարաժամկետ կտրվածքով մասնակցության աճ ապահովող ռազմավարություն, ինչպես նաև իրականացնել ընտրողների մասնակցության վրա ազդող գործոնների համապարփակ ուսումնասիրություն, որի արդյունքների հիման վրա մշակել թիրախային ծրագրեր՝ հաշվի առնելով տարածքային, տարիքային և այլ առանձնահատկությունները:

Գենդերային քաղաքականության իրականացման մասով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների ծրագիրը հետապնդում է հետյալ նպատակները՝ բացառել գենդերային խտրականությունը և խթանել գենդերային հավասարությունը ընտրական գործընթացի բոլոր ոլորտներում, խթանել կանանց մասնակցությունը ընտրական գործընթացում, ներառյալ՝ որպես թեկնածուներ, ընտրողներ և ընտրական վարչարարության ներկայացուցիչներ:

Երիտասարդների մասնակցությունը խթանելու նպատակով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն անհրաժեշտ է համարում ստեղծել կրթական ծրագիր, որը կներառի դասախոսությունների, գործնական սեմինարների, գիտա-գործնական հանդիպումների և կլոր սեղանների կազմակերպում՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ներկայացուցիչների ներգրավմամբ:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գործողությունների ծրագիրը ընտրական գործընթացներում ազգային փոքրամասնությունների ներգրավման համար հետապնդում է հետևյալ նպատակները՝ խթանել ազգային փոքրամասնությունների մասնակցությունն ընտրություններում՝ հաշվի առնելով լեզվական, մշակութային և ավանդական առանձնահատկությունները և խրախուսել ազգային փոքրամասնությունների մասնակցությունն ընտրական գործընթացում որպես թեկնածուներ, վստահված անձինք, դիտորդներ և ընտրական վարչարարության ներկայացուցիչներ:

Ընտրական վարչարարության զարգացում: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր գործունեությունն ապահովվում է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի աշխատակազմի միջոցով և, աշխատանքի արդյունավետության տեսանկյունից, զգալի կարևորություն ունի մարդկային ռեսուրսների բավարար քանակը, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի և աշխատակազմի պատրաստվածության աստիճանը, շարունակական կրթության ապահովման հնարավորությունը,

բարոյահոգեբանական վիճակը, լիազորությունների և պատասխանատվության համաչափ բաշխումը: Իր սահմանադրական անկախությունն ապահովելու, հաճախ փոփոխվող մարտահրավերներին ժամանակին և համահունչ արձագանքելու, մարդկային ռեսուրսներն արդյունավետ կառավարելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին վերապահվեց լիազորություն իր աշխատակազմը ձևավորելու: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը 2025թ. հոկտեմբերի 14-ի N 60-Լ որոշմամբ հաստատել է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կանոնադրությունն ու կառուցվածքը, որը համահունչ է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կարգավիճակին, լիազորություններին և դերին:

Ուսուցում և իրազեկում: Ուսուցումն ընտրական գործընթացում ունի առանցքային դեր: Ուսուցումն ընտրական հանձնաժողովների անդամների, ինչպես նաև ընտրություններին մասնակցող այլ շահագրգիռ կողմերի և դերակատարների համար ոչ միայն նոր իրավական գիտելիքների ձեռքբերում է, այլ նաև՝ առանցքային միջոց կարողությունների և հմտությունների զարգացման համար, ինչն անհրաժեշտ է ընտրական օրենսդրության միատեսակ և անկողմնակալ կիրառման համար՝ նվազագույնի հասցնելով սխալներն ու բացթողումները: Ընտրական հանձնաժողովների անդամների, ինչպես նաև ընտրություններում ներգրավված այլ դերակատարների վերապատրաստումը կայուն ինստիտուցիոնալ հենքի վրա դնելու համար՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նախատեսում է հիմնել ուսումնական կենտրոն: Ռազմավարական այդ նպատակին հասնելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նախատեսում է իրականացնել միջազգային փորձի ուսումնասիրություն, հատկապես՝ այն երկրներում, որտեղ առկա են ուսումնական կենտրոններ, մշակել ուսումնական կենտրոնի գործունեության աշխատակարգը, գործառույթների և լիազորությունների շրջանակը, որպեսզի այդ ուսումնական և վերապատրաստման ծրագրերը վերաբերելի լինեն տարբեր շահառուների, այդ թվում՝ ընտրական հանձնաժողովների անդամներին, վստահված անձանց, դիտորդներին, ԶԼՄ ներկայացուցիչներին, երիտասարդներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ազգային փոքրամասնություններին, ընտրողներին, իրավապահ և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին և այլ շահառուներին:

Այսօր՝ ամեն օր թվայնացվող աշխարհում, բավականին արդիական է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ռազմավարական պլանով սահմանված չորրորդ հենասյունը՝ ***բվեարկության կատարելագործումը***: Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որդեգրել է ամբողջական կենսաչափական տվյալների համակարգի անցման

քաղաքականություն՝ նոր նույնականացման քարտերի ներդրմամբ: Հաշվի առնելով, որ ընտրողների ցուցակների և ընտրողների նույնականացման գործընթացի հետ կապված հարցերն ուղղակիորեն կապվում են բնակչության պետական ռեգիստրի, քաղաքացու անձը հաստատող փաստաթղթերի տեղեկատվական շտեմարանների հետ, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր ուշադրության ներքո է պահում տեղի ունեցող փոփոխությունների գործընթացները, որպեսզի պատրաստ լինի հնարավոր փոփոխություններին և, անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկի համապատասխան փոփոխություններ ընտրական գործընթացներում: Ժամանակին համընթաց լուծումներ առաջարկելու համար, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մշտապես ուսումնասիրում է միջազգային փորձը և նորամուծությունները:

Շրջակա միջավայրի բացասական հետևանքների նվազեցման նպատակով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նախատեսում է հավաքագրել և գնահատել օգտագործվող ցանկացած էկոլոգիապես գիտակցված քաղաքականություն, մշակել բնապահպանական նվազագույն վնասակար ազդեցություն ունեցող գործողությունների քարտեզ՝ երկարաժամկետ և կարճաժամկետ ազդեցության գնահատմամբ, պլանավորել քաղաքականություն՝ գնումների գործընթացների, ֆինանսավորման, ինֆորմացիոն և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների, լոգիստիկայի (տրանսպորտ), ընտրողների կրթության, քվեարկության տպագիր նյութերի, սարքավորումների և ապրանքների, գրասենյակային տարածքների և պահեստավորման վերաբերյալ, ինչպես նաև իրականացնել ներքին գնահատում՝ ժամանակի ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա հետևանքների նվազեցման աճին հետևելու համար:

1.1 ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

Կիբեռսպառնալիքների արագ փոփոխվող միջավայրը պահանջում է, որ պետական կառավարման և ընտրակա

ն մարմինները մշտապես հետևեն ոլորտային զարգացումներին, ինչպես նաև հատուկ ուշադրություն դարձնեն նոր զարգացող տեխնոլոգիաներին և մարտահրավերներին: Լավագույն փորձը ցույց է տալիս, որ ընտրությունների պաշտպանությունը կիբեռսպառնալիքներից և ապատեղեկատվական արշավներից ներառում է ընտրական կառավարման մարմինների և կիբեռանվտանգության քաղաքականության ու իրականացման համար պատասխանատու այլ պետական գերատեսչությունների կարողությունների մեկտեղում՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով միջգերատեսչական ակտիվ համագործակցություն:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը և «Հայաստանի տեղեկատվական համակարգերի գործակալություն» հիմնադրամը 2025 թվականի մայիսի 7-ին ստորագրել են փոխըմբռնման հուշագիր, որի նպատակն է ամրապնդել փոխգործակցությունը և.

- տրամադրել մասնագիտական աջակցություն թվային գործիքակազմերի բարելավման, կիբեռանվտանգության բարձրացման և նախանշված ստանդարտներին համապատասխանեցման աշխատանքներում,
- աջակցել ընտրական համակարգի տեխնոլոգիական զարգացմանը,
- կիրառել նորարարական լուծումներ, որոնք կնպաստեն ընտրական գործընթացների արդյունավետության, թափանցիկության և անվտանգության բարձրացմանը:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի և «Հայաստանի տեղեկատվական համակարգերի գործակալություն» հիմնադրամի համագործակցությունը նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ ուղղություններով.

- **Տեխնոլոգիական նորարարությունների կիրառում:** Աջակցություն ընտրական գործընթացներում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմանը և զարգացմանը:
- **Թվային համակարգերի զարգացում:** Համագործակցության շրջանակներում մշակվում և կատարելագործվում են ընտրական տվյալների կառավարման թվային համակարգերը:

- **Մասնագիտական խորհրդատվություն:** Մասնագիտական աջակցության և խորհրդատվության տրամադրում ընտրական տեխնոլոգիական լուծումների մշակման և ներդրման գործում:
- **Տեղեկատվական անվտանգության բարձրացում:** Ընտրական համակարգերում տվյալների անվտանգության և պաշտպանվածության մակարդակի բարձրացում:

«Հայաստանի տեղեկատվական համակարգերի գործակալություն» հիմնադրամի հետ համագործակցության շրջանակներում առանձնահատուկ տեղ են զբաղեցնում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կարիքները և նպատակները սպասարկող կիբեռանվտանգության, կիբեռհիգիենայի և կիբեռվարքագծի մշակույթի զարգացումը և հետագա պահպանումը: Կիբեռանվտանգության մշակույթի զարգացման շրջանակներում անցկացվել են մի շարք միջոցառումներ, հանդիպումներ իրազեկվածության բարձրացման, կրթական և վերապատրաստման ենթաբաղադրիչների ուսուցման նպատակով:

Կիբեռանվտանգության պատասխանատուների մշտադիտարկումների արդյունքում պարբերաբար ուսումնասիրվել և իրականացվել են նոր նախագծեր, կատարվել է կարիքների գնահատում:

Ընտրական անվտանգություն բաղադրիչի կարևորագույն կետերից է ապատեղեկատվության դեմ պայքարը, ուստի ընտրական համակարգի և ընտրական գործընթացների դեմ ուղղված ապատեղեկատվությանը հակազդելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մշակել է քաղաքականություն և գործողությունների ծրագիր: Նշված քաղաքականության շրջանակներում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են մի շարք ռազմավարական խնդիրներ, որոնցից են՝

- ձևավորել ապատեղեկատվության ներքին արձագանքման թիմ (ԱՆԱԹ), որում ներգրավված կլինեն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տարբեր ստորաբաժանումների ներկայացուցիչներ՝ ընտրված ընտրական գործընթացներում ամենատարբեր գործառույթ կրող ստորաբաժանումներից,
- համագործակցություն համանման խնդիրներով զբաղվող պետական այլ գերատեսչությունների և/կամ նրանց ստորաբաժանումների հետ՝ հստակեցնելով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին վերաբերվող խնդիրների տիրույթը և ձևավորելով արդյունավետ փոխգործակցության կառուցակարգեր,
- համագործակցություն քաղաքացիական հասարակության հետ, մասնավորապես, փաստերի ստուգման հարթակների, ինչպես նաև փաստահեն լրագրողական համայնքի:

Լրագրողների համար առանձին կամ այլ կազմակերպությունների հետ համատեղ վերապատրաստման ծրագրերի մշակում և իրականացում:

1.2 ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ընտրական համակարգի զարգացման և արդիականացման գործում կարևոր դեր և նշանակություն ունի համագործակցությունը, ինչպես ներպետական գերատեսչությունների և կազմակերպությունների հետ, այնպես էլ միջազգային կազմակերպությունների հետ:

Ընտրությունների միջև ընկած ժամանակահատվածում միջգերատեսչական համագործակցությունն իրականացվում է ընտրական գործընթացի կազմակերպման բարելավմանն ուղղված օրենսդրական փոփոխությունների, փորձարարական ծրագրերի, տեղեկատվական համակարգերի բարելավման և կատարելագործման շրջանակներում: Այն երաշխավորում և ապահովում է սահմանված ընթացակարգերով և ժամկետներում ընտրությունների և ընտրական գործընթացների կազմակերպումը՝ նվազագույնի հասցնելով ի հայտ եկող մարտահրավերներն ու խնդիրները:

Միջազգային համագործակցություններից է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի և ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի շրջանակներում համատեղ իրականացվող «Արտեմիս» ծրագիրը: Ծրագրի հիմնական նպատակներն են.

- բարձրացնել ընտրական գործընթացների թափանցիկությունն ու վստահելիությունը,
- զարգացնել ընտրական կառավարման տեխնիկական և ինստիտուցիոնալ կարողությունները,
- աջակցել ընտրողների կրթության և իրազեկման ծրագրերին,
- խթանել ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառումը ընտրական գործընթացներում,
- ապահովել ներառական, թափանցիկ և կայուն ընտրական գործընթացներ,
- նպաստել ընտրական վարչարարության արդյունավետությանը:

Ծրագրի շրջանակներում իրականացվել են մի շարք կարևոր միջոցառումներ.

1. ***Ընտրական կառավարման կարողությունների զարգացում.*** կազմակերպվել են վերապատրաստումներ ընտրական հանձնաժողովների անդամների համար:
2. ***Տեխնոլոգիական զարգացում.*** ներդրվում և բարելավվում են տեղեկատվական համակարգեր, որոնք ապահովում են ընտրական տվյալների անվտանգ և արդյունավետ կառավարումը:

3. ***Հանրային իրազեկում և ընտրողների կրթություն.*** իրականացվում են կրթական և տեղեկատվական ծրագրեր՝ բարձրացնելու քաղաքացիների ընտրական գիտելիքները:

«Արտեմիս» ծրագրի շրջանակներում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կարևորագույն գործընկեր է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը, որն աջակցում է ընտրական համակարգի զարգացմանն ու ընտրական գործընթացների արդյունավետ կազմակերպմանն ուղղված գործընթացներին: «Արտեմիս» ծրագրի հիմնական դոնորներն են՝ Եվրոպական միությունը (EU), Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունը, Նիդերլանդների Թագավորությունը, Շվեդիայի Թագավորությունը, Շվեյցարիայի Համադաշնությունը:

Միջազգային համագործակցություններից Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կարևորում է երկարամյա և շարունակական համագործակցությունը Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատության (The International Foundation for Electoral Systems IFES) հայաստանյան գրասենյակի, ժողովրդավարության և ընտրական աջակցության միջազգային ինստիտուտ (International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA) կազմակերպության հետ:

Ընտրական գործընթացների նկատմամբ վտանգների ընկալման, տեղեկատվական անվտանգության խնդիրների կառավարման, ինչպես նաև այդ ոլորտում ունակությունների զարգացման նպատակով Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը համագործակցել է Ֆոլկե Բերնադոտ ակադեմիայի (Folke Bernadotte Academy (FBA)-ի հետ: Համագործակցության շրջանակում կազմակերպվել են սեմինարներ և աշխատաժողովներ:

2024 թվականի հոկտեմբերի 22-ից Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հանդիսանում է Ընտրական մարմինների համաշխարհային ասոցիացիայի (A-WEB) լիիրավ անդամ՝ միաժամանակ ընդգրկվելով այդ կառույցի գործադիր խորհրդում:

2024 թվականի հոկտեմբերի 20–25-ին Բենինի Հանրապետությունում կայացած տարեկան համաժողովի նիստում, որին մասնակցել են մոտ 33 ֆրանկոֆոն երկրների ընտրական մարմիններ, հաստատվել է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի անդամակցությունը Ֆրանկոֆոնիայի ընտրական հմտությունների ցանցին (RECEF -Réseau des compétences électorales francophones): Ֆրանկոֆոնիայի ընտրական հմտությունների ցանցը ֆրանկոֆոն երկրների ընտրական մարմինների և մասնագետների միջպետական ցանց է, որը միավորում է ֆրանսախոս երկրների ընտրական մարմինների փորձի փոխանակման, վերապատրաստման, աշխատաժողովների և համատեղ ծրագրերի համար:

2024–2025 թվականներին ԿԸՀ-ն ակտիվ մասնակցություն է ունեցել տարբեր միջազգային ծրագրերի, համաժողովների, աշխատաժողովների ու փորձի փոխանակման միջոցառումների: Դիտարկել է Ալբանիայի, Կոսովոյի, Ռումինիայի Վրաստանի, Մոլդովայի, Ղազախստանի, Ռուսաստանի և ԱՄՆ-ում կայացած ընտրությունները:

2. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - 2024 ԹՎԱԿԱՆ

2.1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2024Թ. ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Ընտրական օրենսգրքի 120-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի հերթական ընտրություններ կարող են անցկացվել տարին մինչև չորս անգամ: Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի հերթական ընտրությունների քվեարկության օրերը յուրաքանչյուր տարվա համար սահմանում է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը»:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր 2023թ. նոյեմբերի 10-ի թիվ 68-Ա որոշմամբ 2024 թվականի տեղական ինքնակառավարման մարմինների հերթական ընտրությունների քվեարկության օրեր էր սահմանել՝ 2024 թվականի մարտի 31-ը, 2024 թվականի հունիսի 9-ը, 2024 թվականի հոկտեմբերի 20-ը:

2024 թվականի ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ են անցկացվել մեկ համայնքում:

2024 թվականի հոկտեմբերի 20-ին Արմավիրի մարզի Ֆերիկ համայնքում անցկացվել են Ֆերիկ համայնքի ղեկավարի մեծամասնական ընտրակարգով ընտրություններ:

2024 թվականի հոկտեմբերի 20-ին Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Ֆերիկ համայնքում տեղի ունեցած համայնքի ղեկավարի ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան հայցադիմում չի ներկայացվել:

2024 թվականի հոկտեմբերի 20-ին Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Ֆերիկ համայնքում տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում թիվ 15 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով դիմումներ (բողոքներ) չեն ներկայացվել: Սահմանված ժամկետում ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի կամ տեղամասում քվեարկության արդյունքներն անվավեր ճանաչելու մասին դիմումներ չեն ստացվել: 2022 թվականի մարտի 27-ին կայացած Արմավիրի մարզի Ֆերիկ համայնքի ղեկավարի ընտրությունների շրջանակներում ձևավորված թիվ 15/1 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում գրառումներ առկա չեն եղել, և դրա վերաբերյալ թիվ 15 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը 2024

թվականի հոկտեմբերի 22-ին կազմել է արձանագրություն: 2024 թվականի հոկտեմբերի 20-ին Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Ֆերիկ համայնքում տեղի ունեցած համայնքի ղեկավարի ընտրությունների արդյունքները դատական կարգով չեն բողոքարկվել:

3. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2025 ԹՎԱԿԱՆ

3.1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 2025Թ. ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի 2024թ. հոկտեմբերի 28-ի թիվ 9-Ա որոշմամբ սահմանվել են 2025 թվականի տեղական ինքնակառավարման մարմինների հերթական ընտրությունների քվեարկության օրերը, այն է՝ 2025 թվականի մարտի 30-ը, 2025 թվականի հունիսի 8-ը, 2025 թվականի հոկտեմբերի 5-ը, 2025 թվականի նոյեմբերի 16-ը:

2025 թվականի ընթացքում նշված որոշմամբ սահմանված օրերին տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ են անցկացվել թվով 3 համայնքներում:

2025 թվականի մարտի 30-ին Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում և Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքում անցկացվել են համայնքի ավագանու ընտրություններ:

ՀՀ կառավարության 2024 թվականի դեկտեմբերի 12-ի N 1939-Ա որոշմամբ վաղաժամկետ դադարեցվել են Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու լիազորությունները, և ՀՀ կառավարության 2024 թվականի դեկտեմբերի 12-ի N 1951-Ն որոշմամբ նշանակվել են Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրություններ: Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 51-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով, 128-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2024 թվականի դեկտեմբերի 12-ի N 1951-Ն որոշումը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր 2025 թվականի հունվարի 20-ի N 2-Ա որոշմամբ 2025 թվականի մարտի 30-ը նշանակել է որպես Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրության անցկացման օր և հաստատել է Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու 2025 թվականի մարտի 30-ի

արտահերթ ընտրության նախապատրաստման և անցկացման հիմնական միջոցառումների ժամանակացույցը:

ՀՀ կառավարության 2025 թվականի հունվարի 16-ի N 34-Ն որոշմամբ վաղաժամկետ դադարեցվել են Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու լիազորությունները և նշանակվել են ավագանու արտահերթ ընտրություններ: Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 51-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով, 128-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով և հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2025 թվականի հունվարի 16-ի N 34-Ն որոշումը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն իր 2025 թվականի հունվարի 20-ի N 1-Ա որոշմամբ 2025 թվականի մարտի 30-ը նշանակել է որպես Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրության անցկացման օր և հաստատել է Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու 2025 թվականի մարտի 30-ի արտահերթ ընտրության նախապատրաստման և անցկացման հիմնական միջոցառումների ժամանակացույցը:

2025 թվականի նոյեմբերի 16-ին Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ խոշորացված համայնքում համամասնական ընտրակարգով անցկացվել են համայնքի ավագանու ընտրություններ: Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքում համամասնական ընտրակարգով ավագանու ընտրությունները նշանակվել են ՀՀ Արմավիրի մարզպետի 2025 թվականի օգոստոսի 12-ի N ՄՈ/789-Ա որոշմամբ:

Ընտրությունները կազմակերպվել և անցկացվել են Ընտրական օրենսգրքով ամրագրված իրավակարգավորումներին համապատասխան, որոնք ապահովում են լիակատար թափանցիկություն ընտրական գործընթացների բոլոր փուլերի համար՝ ընտրական գործընթացի բոլոր մասնակիցներին ընձեռելով վերահսկողության հնարավորություն:

Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի և Արմավիրի մարզի Փարաքար և Վաղարշապատ համայնքների համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների շրջանակներում իրականացվել է ընտրական տեղամասերից քվեարկության ընթացքի և քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացի տեսանկարահանում և միաժամանակյա համացանցային հեռարձակում՝ ուղիղ ժամանակային ռեժիմում: Միևնույն ժամանակ, նշված ընտրություններին ապահովվել է Ընտրական օրենսգրքի 8-րդ հոդվածի պահանջի

կատարումը և տեսանկարահանվել ու հեռարձակվել են նաև ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների նիստերը և վերահաշվարկի աշխատանքները:

2025 թվականի մարտի 30-ին Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում ավագանու ընտրությունների շրջանակներում տեղամասում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի որևէ դիմում թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովում չի ստացվել: Թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի կողմից իրականացվել է ընդհանուր թվով 7 ընտրական տեղամասերի քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկ, այն է՝ վիճակահանությամբ ընտրված երեք ընտրական տեղամասերի՝ թիվ 31/78, 31/22, 31/66 և սեփական նախաձեռնությամբ վերահաշվարկ կատարելու մասին 2025 թվականի ապրիլի 1-ի N 16-Ա որոշմամբ սահմանված չորս ընտրական տեղամասերի՝ թիվ 31/67, 31/70, 31/50, 31/41: Վերահաշվարկի արդյունքներով թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն արձանագրել է, որ վերահաշվարկի արդյունքում ընտրությունների արդյունքներում որևէ էական փոփոխություններ չեն կատարվել:

Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու 2025 թվականի մարտի 30-ի արտահերթ ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան հայցադիմում չի ներկայացվել: 2025 թվականի մարտի 30-ին Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում տեղի ունեցած տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացվել է թվով 7 դիմում, որոնց ուսումնասիրությամբ թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը, ըստ անհրաժեշտության, ղեկավարվելով Ընտրական օրենսգրքի 49-րդ հոդվածի 8-րդ մասով, օպերատիվ լուծում պահանջող հարցերի վերաբերյալ ձեռնարկել է համապատասխան միջոցներ և իրազեկել դիմումատուներին:

2025 թվականի մարտի 30-ին Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում տեղի ունեցած ավագանու ընտրությունների շրջանակներում ձևավորված թվով 82 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների գրանցամատյաններից միայն 25 գրանցամատյաններում են առկա եղել թվով՝ 55 գրառումներ:

Թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն ուսումնասիրել է 2025 թվականի մարտի 30-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրությունների կազմակերպման և

անցկացման նպատակով կազմավորված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների գրանցամատյաններում քվեարկության օրը՝ 2025 թվականի մարտի 30-ին արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գնահատականները և 2025թ. ապրիլի 4-ին ընդունել է թիվ 17-Ա որոշումը, ըստ որի՝ արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գնահատականներն ընտրությունների արդյունքների վրա որևէ ազդեցություն չեն ունեցել:

2025 թվականի մարտի 30-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան հայցադիմում չի ներկայացվել:

2025 թվականի մարտի 30-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում իրավասու սուբյեկտների կողմից թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով դիմումներ (բողոքներ) չեն ներկայացվել:

2025 թվականի մարտի 30-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման նպատակով կազմավորված թվով 16 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների գրանցամատյաններից թվով 9 գրանցամատյաններում առկա են եղել թվով 26 գրառում, որոնց ուսումնասիրության արդյունքում 2025թ. ապրիլի 3-ին ընդունվել է թիվ 11-Ա որոշումը, ըստ որի՝ արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գնահատականներն ընտրությունների արդյունքների վրա որևէ ազդեցություն չեն ունեցել:

Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ավագանու 2025 թվականի նոյեմբերի 16-ի ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան հայցադիմում չի ներկայացվել: Ընտրությունների արդյունքներն ամփոփելուց հետո մեկ հայցադիմում է ներկայացվել ՀՀ վարչական դատարան, որը վարույթ չի ընդունվել:

2025 թվականի նոյեմբերի 16-ին Արմավիրի մարզի Վաղարշապատ համայնքի ավագանու համամասնական ընտրակարգով անցկացվող ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման ընթացքում իրավասու սուբյեկտների կողմից թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացվել է թվով 3 դիմում (բողոք), որոնցից երկուսին պատասխանվել է գրությամբ, իսկ մեկ դիմումով հարուցվել է վարչական

վարույթ, որի արդյունքում թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի կողմից կայացվել է 2025 թվականի նոյեմբերի 10-ի թիվ 33-Ա որոշումը:

Ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետում թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացվել է թվով 3 դիմում՝ թիվ 14/15, 14,16 և 14/22 տեղամասերում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկ կատարելու պահանջով: Նշված 3 տեղամասերում, ինչպես նաև վիճակահանությամբ որոշված թիվ 14/1, 14/8 և 14/22 տեղամասերում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի արդյունքում արձանագրվել է միայն անվավեր քվեաթերթիկների նվազում: Թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը սեփական նախաձեռնությամբ չի իրականացրել քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկ:

2025 թվականի նոյեմբերի 16-ին տեղի ունեցած Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Փարաքար համայնքի ավագանու ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման նպատակով կազմավորված թվով 47 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների գրանցամատյաններից թվով 31 գրանցամատյաններում առկա է եղել թվով 109 գրառում, որոնց ուսումնասիրությամբ 2025թ. նոյեմբերի 21-ին թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն ընդունել է թիվ 35-Ա որոշումը, ըստ որի՝ գրանցամատյաններում արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գնահատականներն ընտրությունների արդյունքների վրա որևէ ազդեցություն չեն ունեցել:

4. ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ 2024-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

2024-2025 թվականների ընթացքում կազմակերպված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում շարունակվել են կիրառվել տեխնիկական սարքավորումները, որոնց միջոցով իրականացվել է ընտրողների նույնականացումն ու գրանցումը և ընդհանուր թվով 145 ընտրական տեղամասերում ընտրողների գրանցումն իրականացվել է ընդհանուր թվով 341 տեխնիկական սարքավորումների կիրառմամբ:

Տեխնիկական սարքավորումների անհրաժեշտ քանակի ստուգման և կոմպլեկտավորման աշխատանքներն յուրաքանչյուր ընտրության համար իրականացվել են առանձին: Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ տեխնիկական սարքավորումների կիրառումն ու սպասարկումն իրականացվել է

բացառապես՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի և տեղական մասնագետների կողմից:

Տեխնիկական սարքավորումների մեջ ներբեռնվող՝ էլեկտրոնային եղանակով կազմված ընտրողների ցուցակները քվեարկության օրվանից 8 օր առաջ, լիազոր մարմնի կողմից տրամադրվել են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հատուկ ծրագրային ապահովմամբ կազմակերպել է ընտրողների էլեկտրոնային ցուցակների բաժանումն՝ ըստ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների սպասարկման տարածքների և ներբեռնումը տեխնիկական սարքավորումների հիշողության կրիչների վրա:

Ընդհանուր թվով 145 ընտրական տեղամասերից՝ ընդամենը 4 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում օգտագործվել է մեկ տեխնիկական սարքավորում, իսկ թվով 141 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում օգտագործվել են մեկից ավելի տեխնիկական սարքավորումներ՝ 79-ում՝ 2-ական տեխնիկական սարքավորում, 62-ում՝ 3-ական տեխնիկական սարքավորում, որոնց աշխատանքը եղել է սինքրոնիզացված, ինչը հնարավորություն է տվել ընտրողին գրանցվել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում օգտագործվող տեխնիկական սարքավորումներից յուրաքանչյուրով, բացառելով նաև նույն ընտրողի կրկնակի գրանցման հնարավորությունը մյուս տեխնիկական սարքավորման միջոցով: Քվեարկության օրը թվով 145 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում ընտրողների գրանցումն իրականացվել է տեխնիկական սարքավորումների միջոցով: Բոլոր ընտրական տեղամասերում մինչ քվեարկության մեկնարկը տպվել են գրանցված ընտրողների բացակայությունը հավաստող տեղեկանքները, իսկ քվեարկության ավարտից հետո՝ տեխնիկական սարքավորման միջոցով գրանցված ընտրողների վերաբերյալ՝ Ընտրական օրենսգրքի 68-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկանքները:

Ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգի համաձայն՝ քվեարկության ավարտից հետո, տեխնիկական սարքավորումների հիշողության կրիչներում առկա ընտրությունների մասնակցության և ընտրողների մատնահետքերը պարունակող տեղեկատվությունը ներմուծվել է համակարգիչներ և Ընտրական օրենսգրքով սահմանված ժամկետների պահպանմամբ փոխանցվել Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով:

Ընտրողների գրանցումն իրականացնող տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող մասնագետների համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից պատրաստվել և հրապարակվել է առանձին ձեռնարկ և հուշաթերթ:

5. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ, ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՏՉԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

Ընտրական օրենսգրքի 51-րդ հոդվածի 14-րդ մասի համաձայն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը մշակում և հրապարակում է ուսումնական նյութեր՝ ընտրական հանձնաժողովների անդամների, մասնագետների, թեկնածուների, վստահված անձանց, դիտորդների և ընտրողների համար:

Ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգով ընտրողները տեղեկացվել են ընտրական հանձնաժողովների կազմերի, գտնվելու վայրերի, աշխատաժամերի, ընտրողների ցուցակներում տեղ գտած անճշտությունների վերաբերյալ դիմումներ տալու ժամկետների, թեկնածուների առաջադրման և գրանցման ժամկետների, քվեարկության օրվա, տեղի, ժամանակի, քվեարկության և ընտրությունների արդյունքների մասին:

2024-2025 թվականներին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից հրապարակվել է ուղեցույց և ուսումնական ձեռնարկ (հուշաթերթ)՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամների և տեխնիկական սարքավորումը սպասարկող մասնագետների համար, ուղեցույց թույլ տեսողության պատճառով քվեարկությանը մասնակցելու դժվարություններ ունեցող ընտրողների համար (նշված ուղեցույցը հրապարակվել է նաև բրայլյան այբուբենով), քվեարկության կարգի և քվեարկության արդյունքների ամփոփման կարգի վերաբերյալ:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից ձեռնարկվել են մի շարք միջոցառումներ՝ հաշմանդամություն ունեցող ընտրողների ընտրական իրավունքի իրացումն ապահովելու համար: Մասնավորապես, նախապատրաստվել է քվեարկության կարգի, ինչպես նաև քվեարկության կարգը պարզաբանող հանրային իրազեկման թերթիկների տպագրությունը՝ խոշորացված տառատեսակով և բրայլյան գրով:

Համամասնական ընտրակարգով անցկացվող ընտրությունների ժամանակ բոլոր տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին (Գյումրիում 82, Փարաքարում 16 և Վաղարշապատում 47) տրամադրվել են կուսակցությունների և կուսակցությունների դաշինքների անվանումների ու հերթական համարների բրայլյան տպագրությամբ թերթիկներ և հատուկ բրայլյան ստվարաթղթե կաղապարներ՝ նախատեսված քվեաթերթիկների համար, որոնք ապահովում են ինքնուրույն քվեարկության իրականացումը, իսկ մեծամասնական ընտրակարգով անցկացվող ընտրության ժամանակ տրամադրվել են խոշորացույցներ:

Ընտրական տեղամասերի ձևավորման փուլում ստացվել և սահմանված ժամկետում Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կայքում ներբեռնվել է մատչելի տեղամասային կենտրոնների ցանկը:

2025 թվականի ընթացքում կազմակերպված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ Գյումրիում կազմավորված թվով 82 տեղամասային կենտրոններից՝ 32 եղել են մատչելի, Փարաքարում՝ թվով 16 տեղամասային կենտրոններից՝ 9, իսկ Վաղարշապատի թվով 47 տեղամասային կենտրոններից մատչելի են եղել 20-ը: Մատչելի տեղամասային կենտրոնների վրա փակցվել են մատչելիության վերաբերյալ համապատասխան տարբերանշաններ:

Ձեռնարկվել են մի շարք միջոցառումներ՝ հաշմանդամություն ունեցող ընտրողների ընտրական իրավունքի իրացումն ապահովելու համար, մասնավորապես՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովները ձեռնարկել են համապատասխան բարելավումներ՝ ապահովելու հաշմանդամություն ունեցող անձանց հասանելիությունը, ժամանակավոր թեքահարթակների տեղադրման, քվեարկության սենյակը երկրորդ հարկից առաջին հարկ տեղափոխման միջոցով:

Ընտրական օրենսգիրքը սահմանում է այն անձանց շրջանակը, ովքեր կարող են մասնակցել ընտրական հանձնաժողովների նիստերին: Ընտրական հանձնաժողովների նիստերը հրավիրվել և անցկացվել են Ընտրական օրենսգրքի հիմնարար սկզբունքներին՝ (հրապարակայնություն, թափանցիկություն) համապատասխան: Բոլոր նիստերի վերաբերյալ առկա են եղել հրապարակային ծանուցումներ, նիստերն անցկացվել են բաց, առկա չէ գեթ մեկ դեպք, երբ որևէ իրավասու անձի թույլ չի տրվել մասնակցել հանձնաժողովների նիստերին:

ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2025Թ. ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Տեղեկատվություն ընտրությունների վերաբերյալ

Մարզ	Համայնքների թիվը, որտեղ կայացել են ընտրություններ	Համայնքի ղեկավար		Ավագանու անդամի		Համամասնական ընտրակարգով	
		Ընդամենը	որից՝ արտա-հերթ	Ընդամենը	որից՝ արտա-հերթ	Ընդամենը	որից՝ արտա-հերթ
Արմավիր	2	0	0	0	0	1	1
Շիրակ	1	0	0	0	0	1	1
Ընդամենը	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**

Տեղեկատվություն կազմավորված տեղամասերի, ընտրողների թվի և քվեարկության մասնակիցների վերաբերյալ

Մարզ	Համայնքների թիվը, որտեղ կայացել են ընտրություններ	Տեղամասերի թիվը	Ընտրող-ների թիվը	Քվեարկության մասնակիցների թիվը	%
Արմավիր	2	63	90928	43063	60.16
Շիրակ	1	82	111271	47434	42.43
Ընդամենը	**3**	**145**	**202199**	**90497**	**45.43**

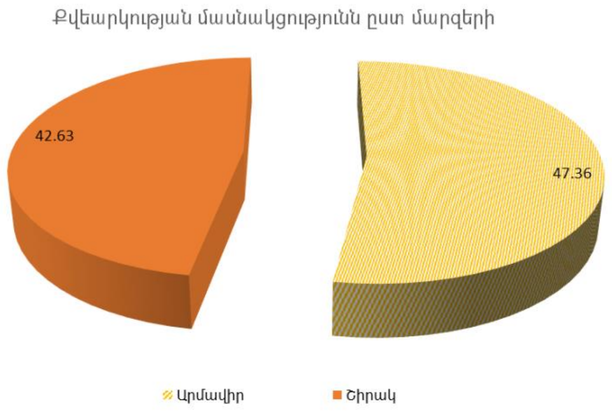

Տեղեկատվություն ընտրողների և քվեարկության մասնակիցների վերաբերյալ՝ ըստ սեռի

	ընտրողներից՝ իգական %	որից՝ մասնակցել են, %	ընտրողներից՝ արական %	որից՝ մասնակցել են, %
Արմավիր	52.72	42.97	47.28	51.22
Շիրակ	55.03	42.77	44.97	42.43
Ընդամենը	53.99	42.86	46.01	46.49

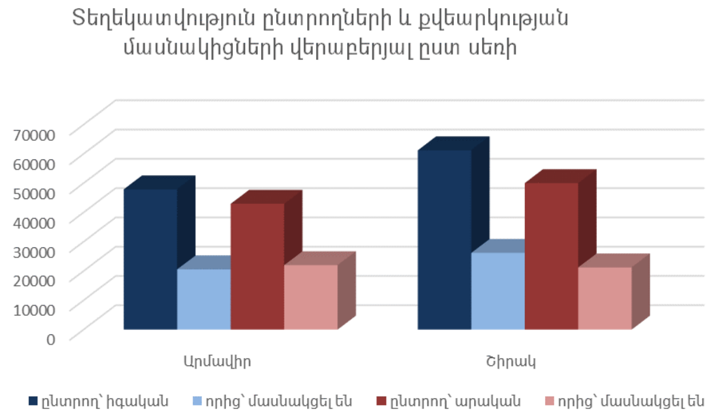

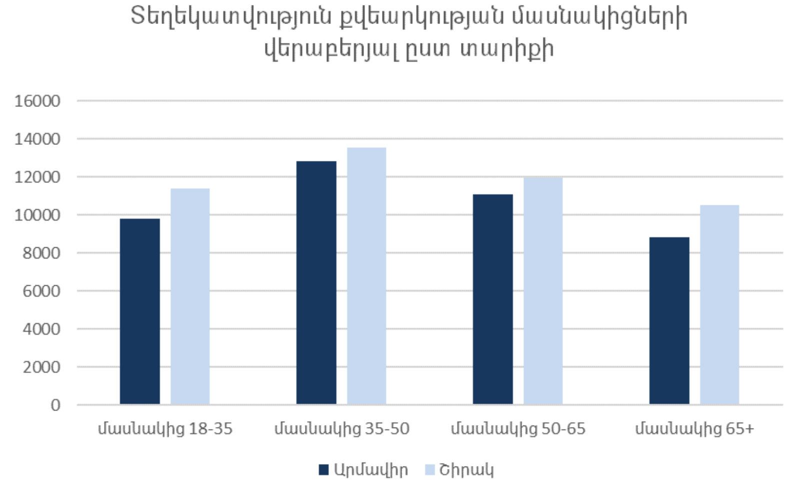

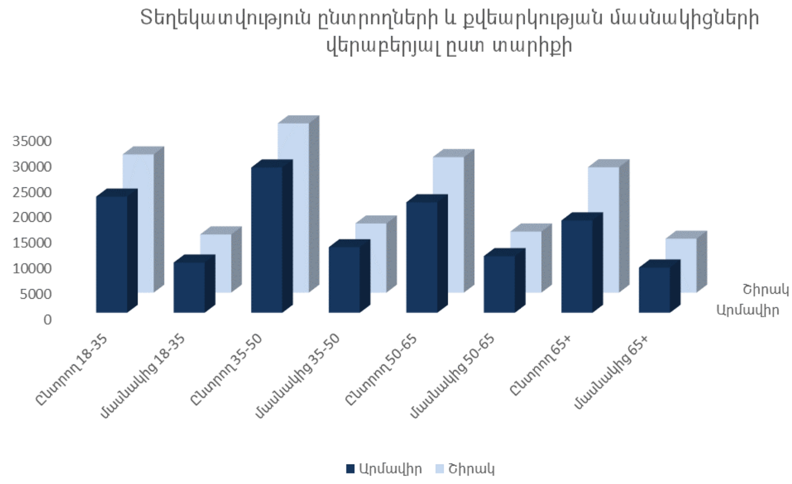

ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԱՄԱՍԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԻ ԵՎ ՍԵՌԻ

Համայնք	ընտրա-տարածք	իգական	այդ թվում` նախագահ	այդ թվում` քարտուղար	արական	18-35	35-50	50-65	65+
Արմավիր	14	361	37	56	143	147	172	132	53
Շիրակ	31	507	49	79	149	142	250	183	81
Ընդամենը		868	86	135	292	289	422	315	134

ՏԸՀ անդամներն ըստ նշանակումների

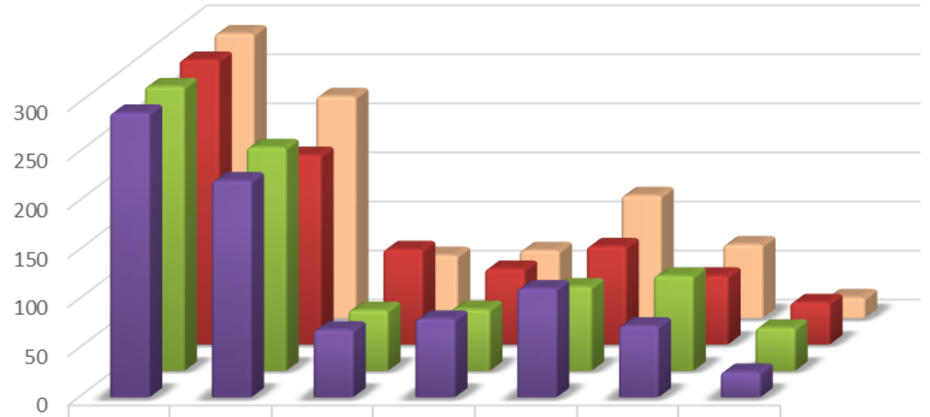

		իգական	արական	18-35	35-50	50-65	65+
ՔՊԿ	290	226	64	69	125	75	21
ՀԱՅԱՍՏԱՆ	290	193	97	77	100	70	43
ՊԱՏԻՎ ՈՒՆԵՄ	290	228	62	63	86	97	44
ԸԸՀ	290	221	69	80	111	73	26

ՏԸՀ անդամներն ըստ սեռի

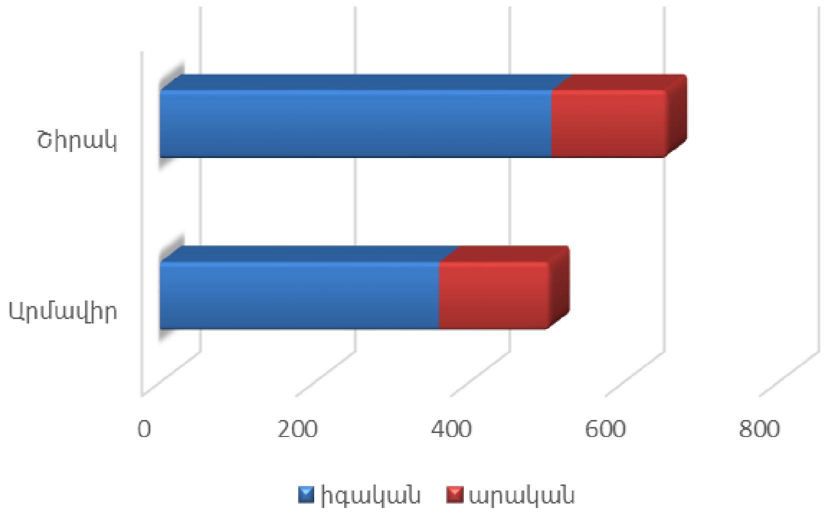

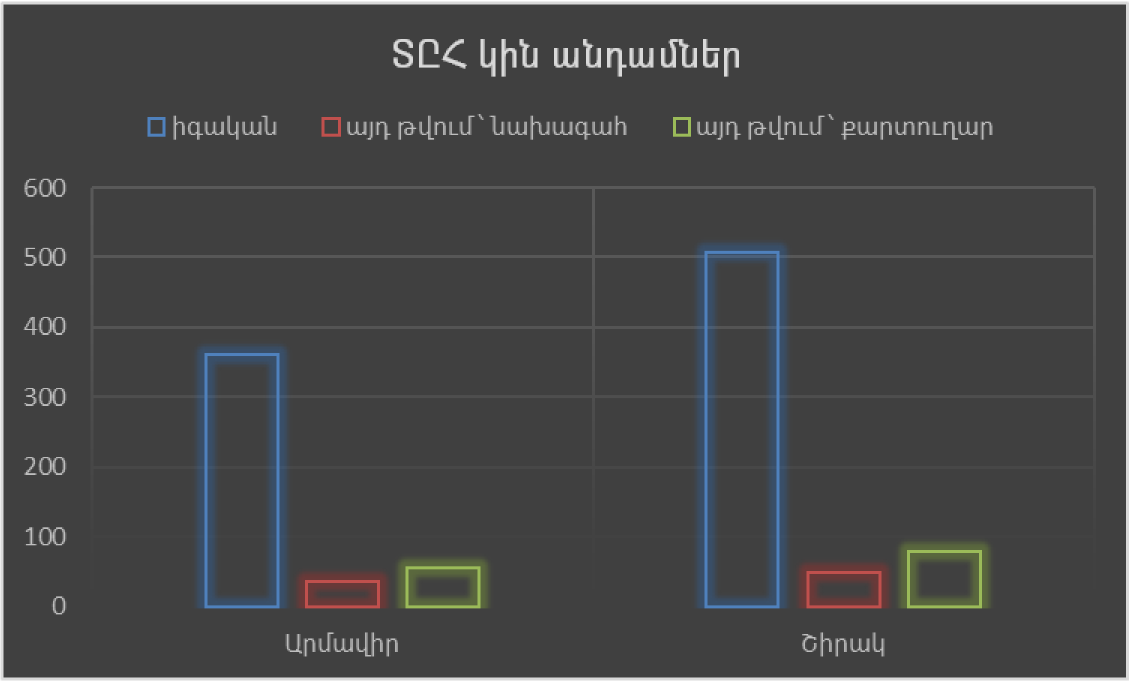
ՏԸՀ կին անդամներ
իգական
այդ թվում՝ նախագահ
այդ թվում՝ քարտուղար
600
500
400
300
200
100
0
Արմավիր
Շիրակ

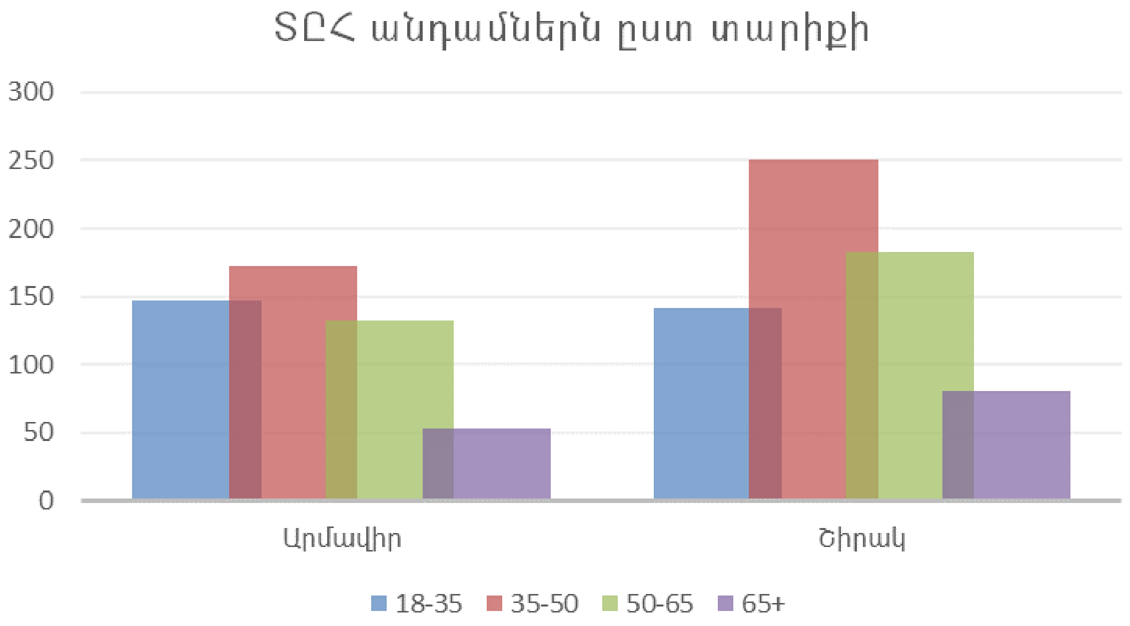
ՏԸՀ անդամներն ըստ տարիքի
300
250
200
150
100
50
0
Արմավիր
Շիրակ
18-35
35-50
50-65
65+

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՎԱԾ ԶԱՆԳՎԱԾԱՅԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵՎ ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	Ընդ.	ԶԼՄ ներկայացուցիչների կամ դիտորդների թիվը	Իգական	Արական	18-35	35-50	50-65	65+
Զանգվածային լրատվության միջոց	41	398	191	207	192	160	35	11
Վերգետնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող ԶԼՄ	14	215	104	111	88	102	24	1
Տեղական դիտորդ	8	711	391	320	397	182	114	18
Ընդամենը	63	1324	686	638	677	444	173	30

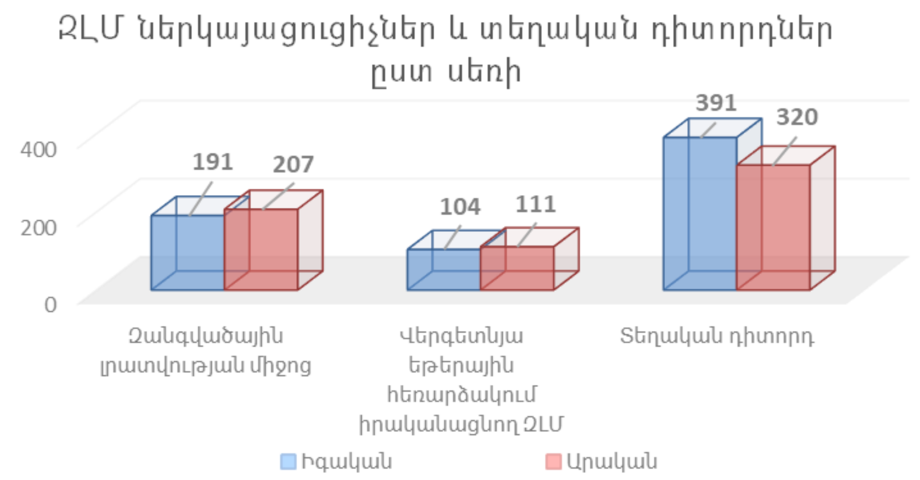

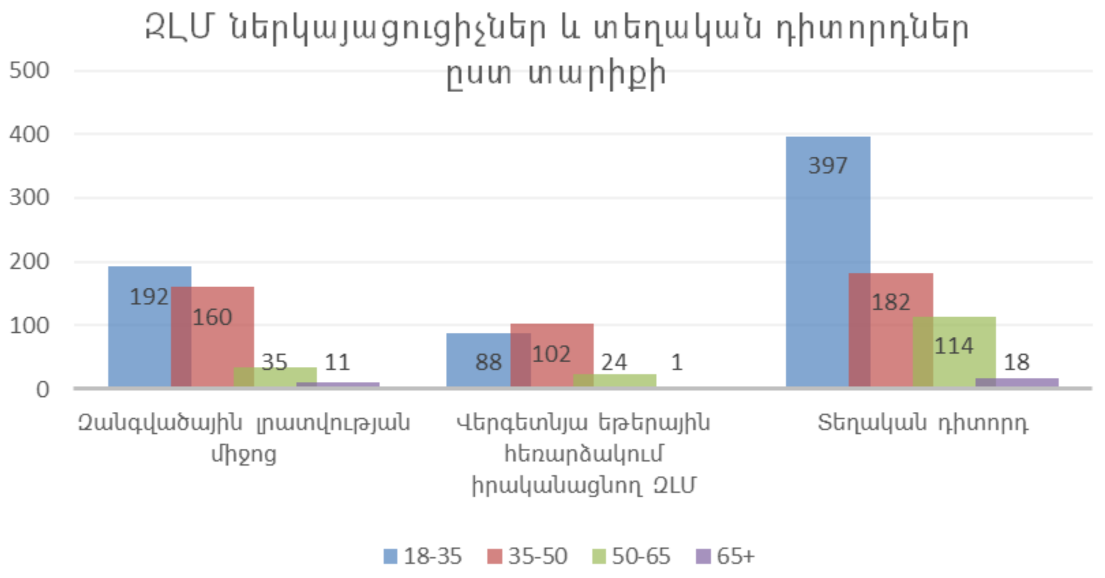

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԱՎԱԳԱՆԻՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԻՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ

Մարզ	Համայնքներ	թեկնածուների քանակ	ընտրական ցուցակներում առաջադրման ժամանակ ընդգրկված թեկնածուների քանակ
Արմավիր	Փարաքար	4	188
Արմավիր	Վաղարշապատ	8	356
Շիրակ	Գյումրի	9	372
Ընդամենը		21	916

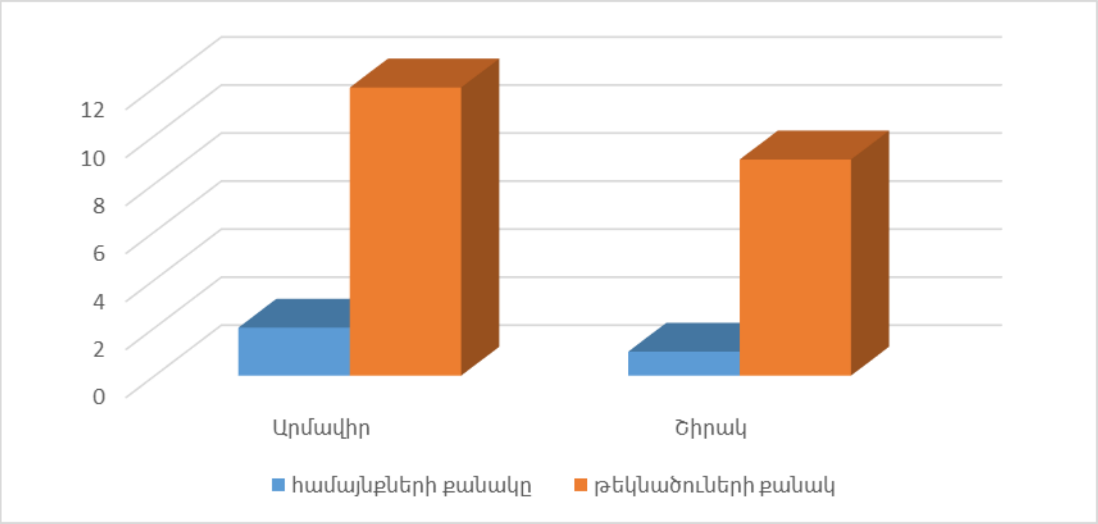

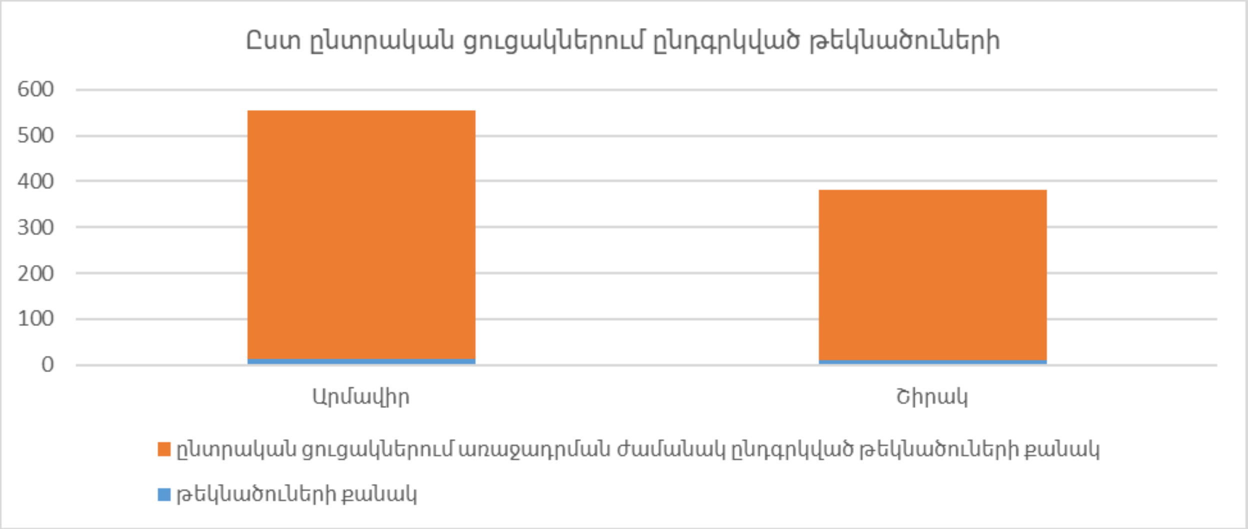

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԻ, ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԸՍՏ ՄԱՐԶԵՐԻ

06/03/2026 Թ. ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

			ընտրական ցուցակներում ընդգրկված թեկնածուների քանակը	որից					
Մարզ	համայնքների քանակը	Կուսակցությ. քանակը		Քվեարկ. մասնակց. թեկնածու	Ինքնա-բացարկ	*մանդատը դադարած*	Հետ է վերցրել փաստաթղթերը	Անվավեր	Մերժված
Արմավիր	Փարաքար	4	188	179	6	2	1	0	0
Արմավիր	Վաղարշապատ	8	356	344	10	2	0	0	0
Շիրակ	Գյումրի	9	372	359	7	6	0	0	0
Ընդամենը		21	916	882	23	10	1	0	0

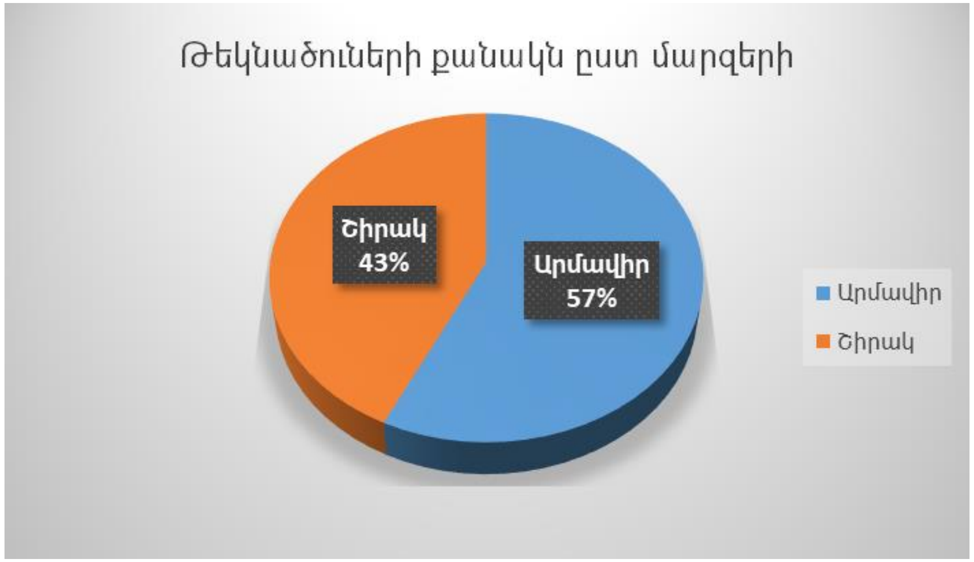

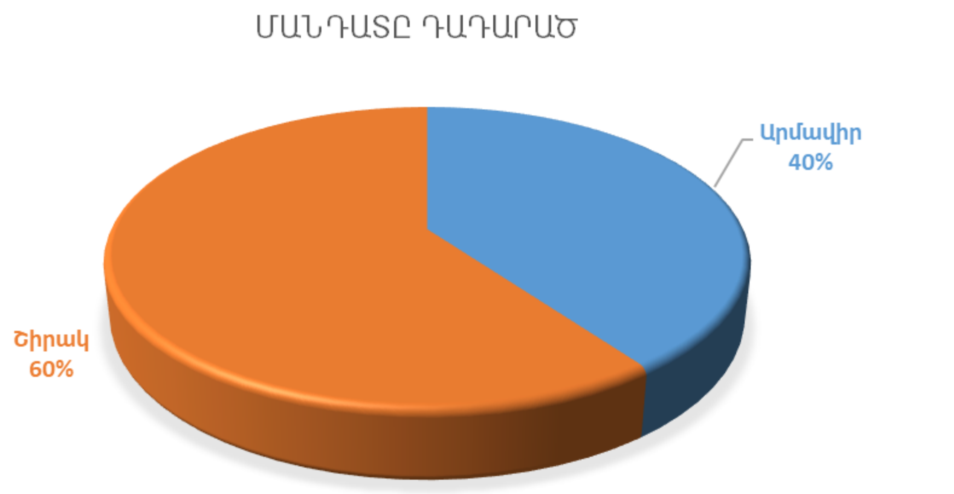

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԸՆՏՐՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԸՍՏ ՍԵՌԻ

06/03/2026թ. ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

Մարզ	*Մինչև քվեարկության օրը ընտրական ցուցակներում գրանցված թեկնածուներ*		*Առաջին բաշխմամբ ընտրված*		*Ընտրական ցուցակներում գրանցված թեկնածուներ*		*Ընտրված*		*Մանդատը դադարած*	
	ար.	իգ.	ար.	իգ.	ար.	իգ.	ար.	իգ.	ար.	իգ.
Արմավիր	344	196	35	19	332	191	33	21	3	1
Շիրակ	220	151	21	12	210	149	20	13	6	0
Ընդամենը	564	347	56	31	542	340	53	34	9	1

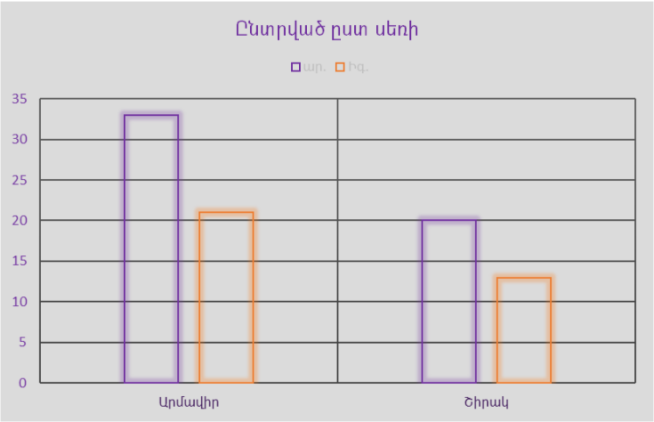

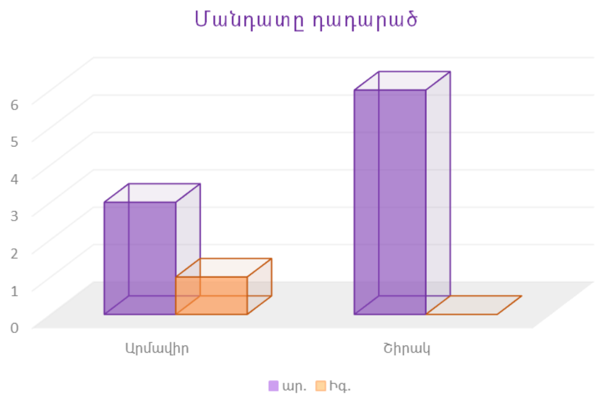

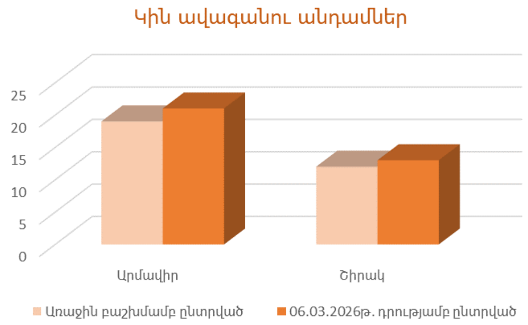

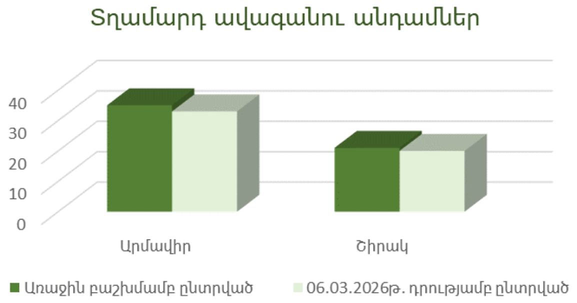

2024-2025թթ. ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության թվով 60 համայնքներում ընտրված կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների ընտրական ցուցակներում ընդգրկված թեկնածուներից մանդատ են ստացել թվով 334-ը (իգական սեռի ներկայացուցիչ ՝ 121, արական՝ 213), որից 33-ական մանդատ Գյումրի և Վաղարշապատ համայնքների և 21 մանդատ Փարաքար համայնքի ընտրությունների արդյունքում: Ընտրական ցուցակներից ինքնաբացարկ են ներկայացնել թվով 67 անձ, որից իգական սեռի ներկայացուցիչ 24 անձ, արական՝ 43: Ավագանու թվով 35 անդամի լիազորությունները դադարել են վաղաժամկետ (կին՝ 10, տղամարդ՝ 25):

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԸՆՏՐՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԻ

06/03/2026Թ. ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

Մարզ	Համայնք	Մինչև 35	Որից՝ ընտրված	35-50	Որից՝ ընտրված	50-65	Որից՝ ընտրված	65 և ավելի	Որից՝ ընտրված
Արմավիր	Փարաքար	40	2	99	9	41	8	8	2
Շիրակ	Գյումրի	116	5	181	22	55	6	20	0
Արմավիր	Վաղարշապատ	104	2	161	23	62	4	29	4
Ընդամենը		260	9	441	54	158	18	57	6

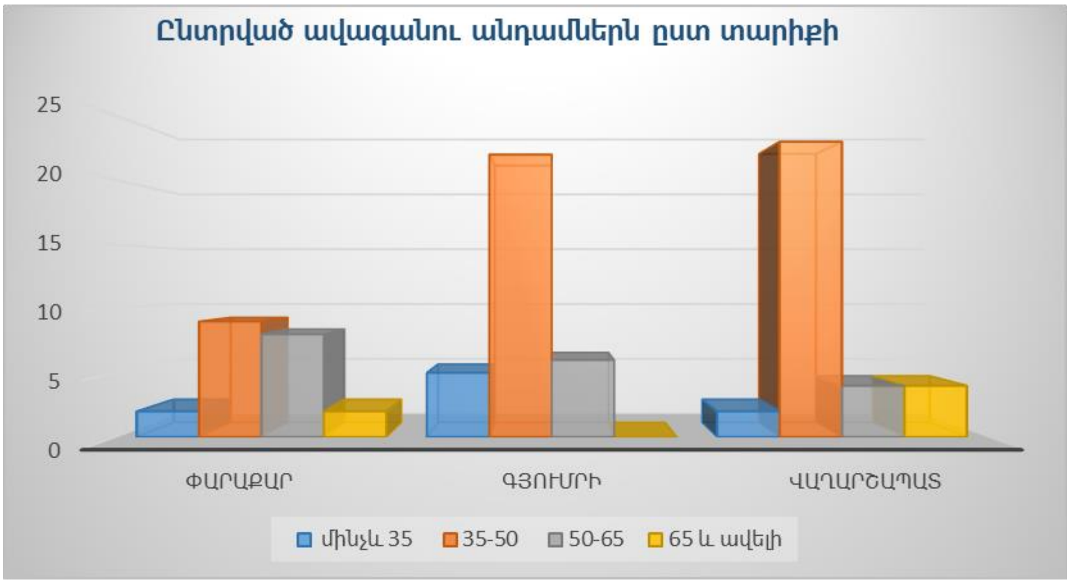

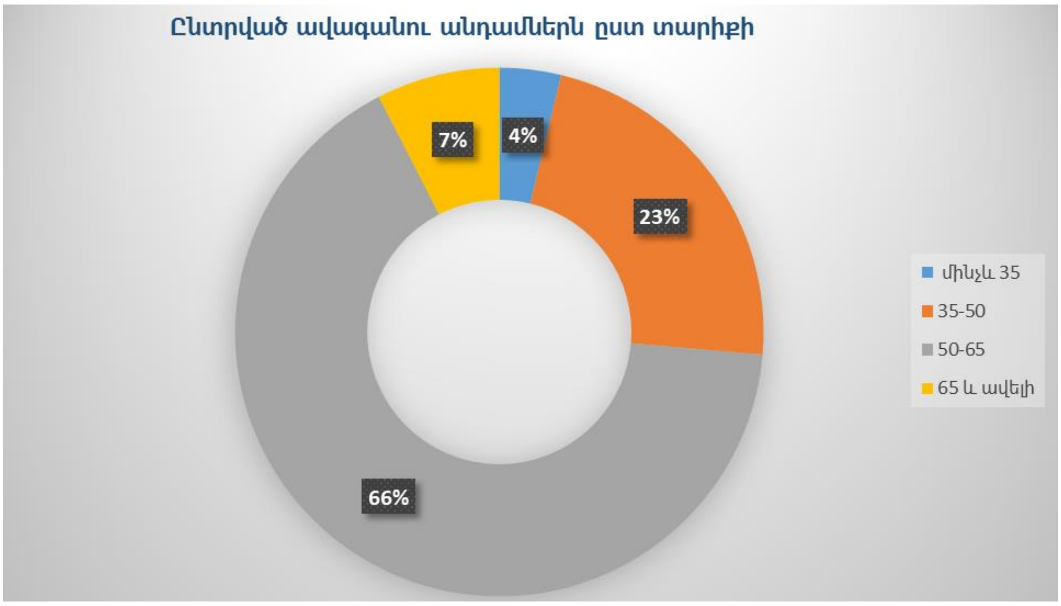

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳՈՎ ԸՆՏՐՎԱԾ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ՝ ԸՍՏ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ

06/03/2026Թ. ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ

Ընտրության օր	ԸԸՀ	Համայնք	Ընտրական ցուցակ-ներում գրանցված թեկնածուներ[1]		Ընտրված		Մանդատը դադարած	
			Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.
17.09.2023	ԿԸՀ	Երևան	472	289	41	24	9	5
05.12.2021	17	Աշտարակ	75	25	20	7	2	1
05.12.2021	17	Ապարան	44	0	21	0	3	0
25.09.2022	18	Թալին	134	7	24	3	5	5
25.09.2022	17	Ծաղկահովիտ	47	18	11	4	1	2
05.12.2021	13	Արարատ	73	14	21	6	10	9
05.12.2021	12	Արտաշատ	118	48	23	10	10	4
05.12.2021	11	Մասիս	73	23	19	8	5	5
27.03.2022	13	Վեդի	59	22	21	6	29	17
05.12.2021	14	Արաքս	59	25	14	7	3	2
05.12.2021	16	Արմավիր	21	10	18	9	2	1
05.12.2021	16	Բաղրամյան	38	13	15	6	5	4
05.12.2021	15	Մեծամոր	29	6	20	6	5	3
16.11.2025	14	Վաղարշապատ	223	121	21	12	0	0
30.03.2025	14	Փարաքար	109	70	12	9	0	0
05.12.2021	19	Գավառ	87	28	20	7	2	4
25.09.2022	20	Ճամբարակ	21	2	19	2	4	0
05.12.2021	21	Մարտունի	120	45	19	8	6	2
05.12.2021	20	Սևան	40	9	22	2	5	1
05.12.2021	21	Վարդենիս	90	41	18	9	0	1
25.09.2022	24	Ալավերդի	74	37	13	6	14	7
25.09.2022	22	Գյուլագարակ	31	19	11	4	3	2
05.12.2021	24	Թումանյան	26	2	13	2	8	3
25.09.2022	25	Լոռի Բերդ	34	23	8	7	1	0
05.12.2021	22	Սպիտակ	71	33	20	7	10	3
14.11.2021	25	Ստեփանավան	35	16	15	6	2	2
05.12.2021	23	Վանաձոր	202	94	23	10	4	12
25.09.2022	25	Տաշիր	68	36	14	7	6	3
05.12.2021	24	Փամբակ	29	11	11	4	0	3
05.12.2021	29	Աբովյան	83	43	18	9	23	8

[1] Ներառված են քվեարկություններին մասնակցած ընտրական ցուցակներով առաջադրված և նշված օրվա դրությամբ գրանցված և մանդատ ունեցող թեկնածուները

			Ընտրական ցուցակներում գրանցված թեկնածուներ[1]		Ընտրված		Մանդատը դադարած	
Ընտրության օր	ԸԸՀ	Համայնք	Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.
25.09.2022	28	Ակունք	38	10	11	4	0	0
25.09.2022	28	Բյուրեղավան	63	24	11	4	2	2
05.12.2021	29	Գառնի	19	1	14	1	8	4
05.12.2021	26	Ծաղկաձոր	25	9	10	5	2	0
05.12.2021	26	Հրազդան	42	23	18	9	4	0
05.12.2021	27	Նաիրի	103	45	18	9	4	4
05.12.2021	28	Նոր Հաճըն	53	23	15	6	4	2
25.09.2022	27	Չարենցավան	100	12	24	3	2	3
25.09.2022	29	Ջրվեժ	27	15	9	6	2	0
05.12.2021	32	Ախուրյան	74	25	19	8	6	8
05.12.2021	30	Ամասիա	35	22	6	3	6	2
26.03.2023	33	Անի	96	43	15	6	29	19
05.12.2021	30	Աշոցք	30	12	10	5	1	2
05.12.2021	33	Արթիկ	119	45	19	8	4	3
30.03.2025	31	Գյումրի	210	149	20	13	0	0
17.10.2021	34	Գորիս	60	30	14	7	4	2
14.11.2021	35	Կապան	49	24	20	7	16	8
17.10.2021	35	Մեղրի	64	32	9	6	0	3
26.03.2023	34	Սիսիան	64	28	14	7	9	10
17.10.2021	34	Տաթև	34	11	10	5	3	4
17.10.2021	34	Տեղ	19	4	12	3	3	1
25.09.2022	35	Քաջարան	79	42	11	4	0	1
25.09.2022	36	Արենի	23	7	11	4	0	3
25.09.2022	36	Եղեգիս	29	5	13	2	0	2
05.12.2021	36	Եղեգնաձոր	61	20	15	6	0	1
05.12.2021	36	Ջերմուկ	13	11	7	6	4	1
05.12.2021	36	Վայք	99	48	9	6	1	1
25.09.2022	38	Բերդ	88	50	12	9	4	0
17.10.2021	38	Դիլիջան	58	32	14	7	2	3
14.11.2021	38	Իջևան	32	16	17	10	10	1
05.12.2021	37	Նոյեմբերյան	56	19	16	5	4	1
Ընդամենը			***4447***	***1967***	***968***	***391***	***311***	***200***

	Ընտրական ցուցակներում գրանցված թեկնածուներ[2]		Ընտրված		Մանդատը դադարած	
Մարզ	Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.	Ար.	Իգ.
Երևան	472	289	41	24	9	5
Արագածոտն	300	50	76	14	11	8
Արարատ	323	107	84	30	54	35
Արմավիր	479	245	100	49	15	10
Գեղարքունիք	358	125	98	28	17	8
Լոռի	570	271	128	53	48	35
Կոտայք	553	205	148	56	51	23
Շիրակ	564	296	89	43	46	34
Սյունիք	369	171	90	39	35	29
Վայոց ձոր	225	91	55	24	5	8
Տավուշ	234	117	59	31	20	5
Ընդամենը	4447	1967	968	391	311	200

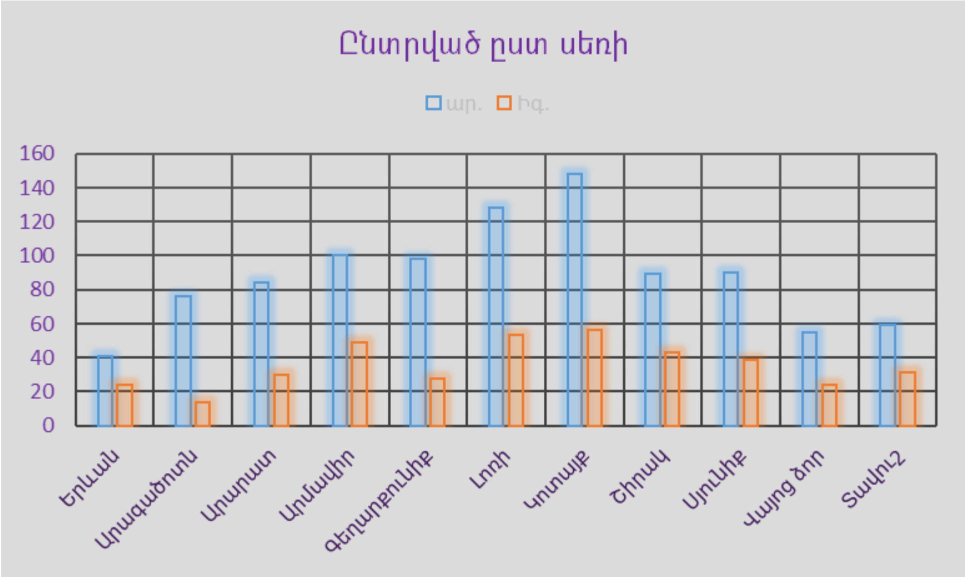

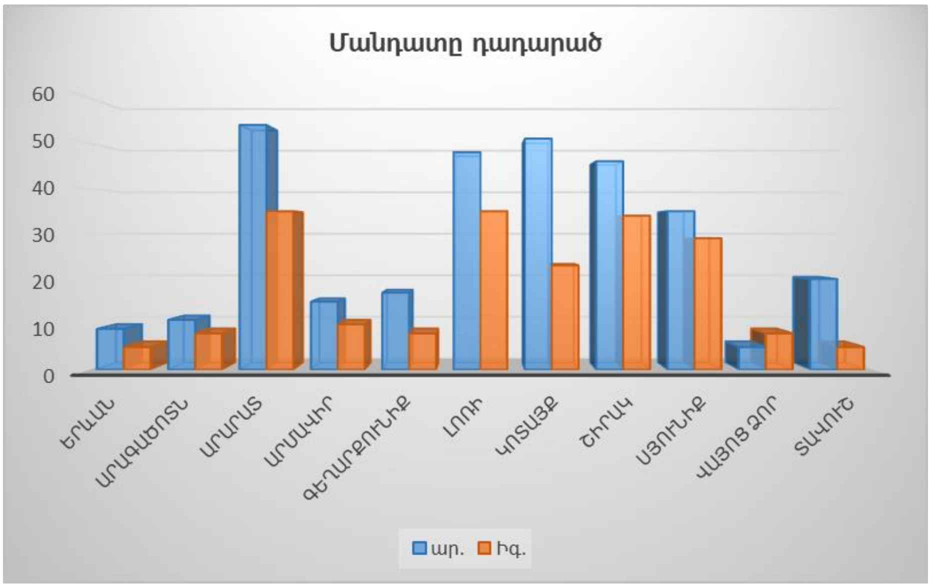

[2] Ներառված է քվեարկություններին մասնակցած բոլոր ընտրական ցուցակների վերաբերյալ տեղեկատվությունը

6. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամության թեկնածուների համար 2024 թվականի հոկտեմբերի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 27-ը, կազմակերպվել և անցկացվել են ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դասընթացներ և ստուգարքներ: Նշված դասընթացներին մասնակցելու համար ներկայացվել էր 10944 հայտ, որոնցից 6402-ը՝ կուսակցությունների կողմից, իսկ 4542-ը՝ քաղաքացիների: Կազմակերպված դասընթացներին մասնակցել է թվով 7550 քաղաքացի, որոնցից թվով 5875-ին՝ ստուգարքի արդյունքում շնորհվել է որակավորման վկայական:

Ստորև ներկայացված են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամության թեկնածուների համար կազմակերպված մասնագիտական դասընթացների և ստուգարքների ամփոփ տվյալները:

Տեղեկատվություն 2024թ. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից կազմակերպված ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դասընթացների վերաբերյալ[3]

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստուգված են ստացել	%-ը մասնակիցներից
Երևան	2627	1716	65.32	1298	75.64
Արագածոտն	896	634	70.76	495	78.08
Արարատ	707	534	75.53	459	85.96
Արմավիր	1071	827	77.22	655	79.20
Գեղարքունիք	1326	868	65.46	620	71.43
Լոռի	835	570	68.26	438	76.84
Կոտայք	819	516	63.00	403	78.10
Շիրակ	1014	772	76.13	622	80.57
Սյունիք	749	525	70.09	416	79.24
Վայոց ձոր	244	151	61.89	114	75.50
Տավուշ	656	437	66.62	355	81.24
Ընդամենը	10944	7550	68.99	5875	77.81

[3] Տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ ըստ դասընթացների անցկացման վայրերի

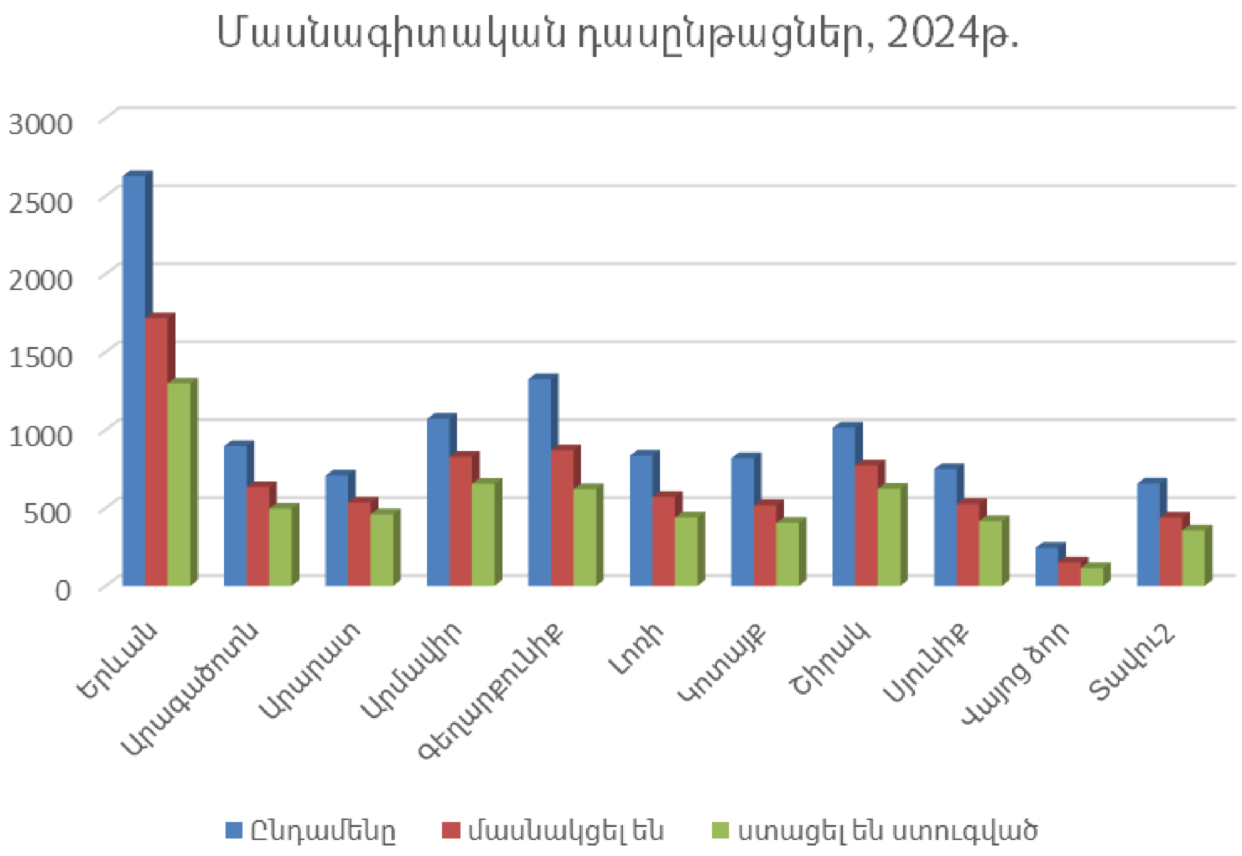
Մասնագիտական դասընթացներ, 2024թ.
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
Երևան
Արագածոտն
Արարատ
Արմավիր
Գեղարքունիք
Լոռի
Կոտայք
Շիրակ
Սյունիք
Վայոց ձոր
Տավուշ
Ընդամենը
մասնակցել են
ստացել են ստուգված

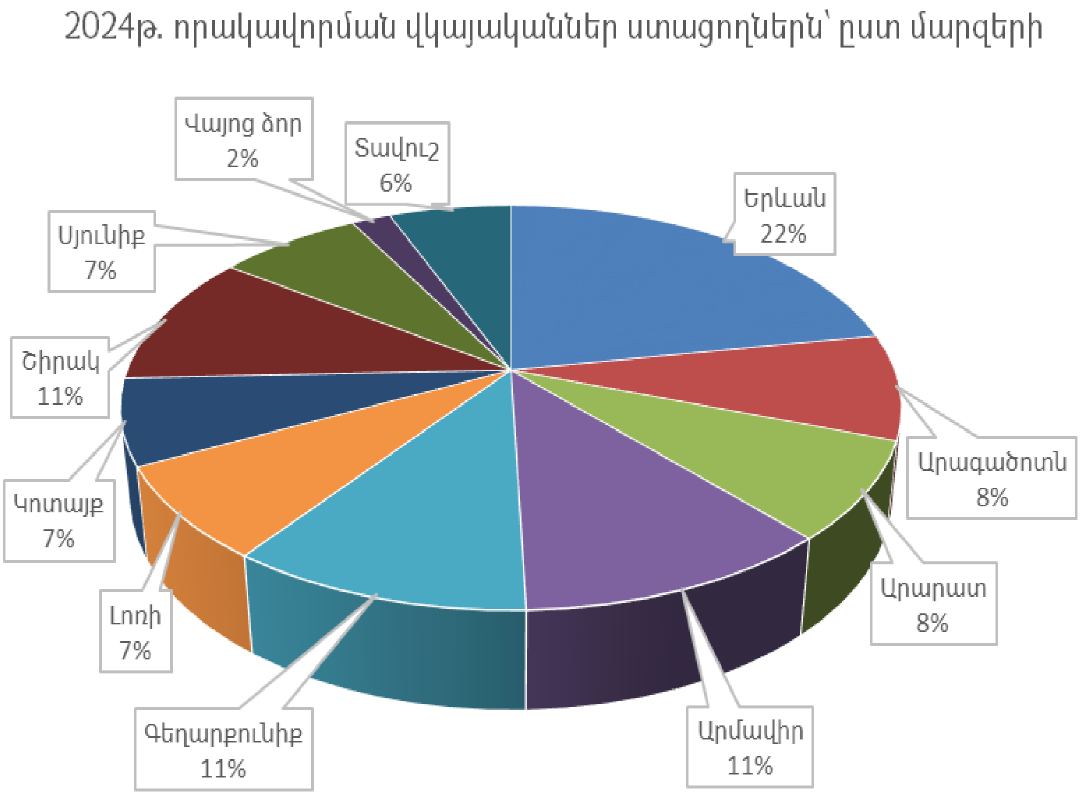
2024թ. որակավորման վկայականներ ստացողներն՝ ըստ մարզերի
Վայոց ձոր 2%
Տավուշ 6%
Երևան 22%
Սյունիք 7%
Շիրակ 11%
Արագածոտն 8%
Կոտայք 7%
Արարատ 8%
Լոռի 7%
Գեղարքունիք 11%
Արմավիր 11%

Տեղեկատվություն ըստ հայտ ներկայացնողների

Հայփափու	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստուգված են ստացել	%-ը մասնակիցներից
Ըստ կուսակցությունների հայտերի	6402	3991	62.34	2943	73.74
Ըստ քաղաքացիների դիմումների	4542	3559	78.36	2932	82.38
Ընդամենը	10944	7550	68.99	5875	77.81

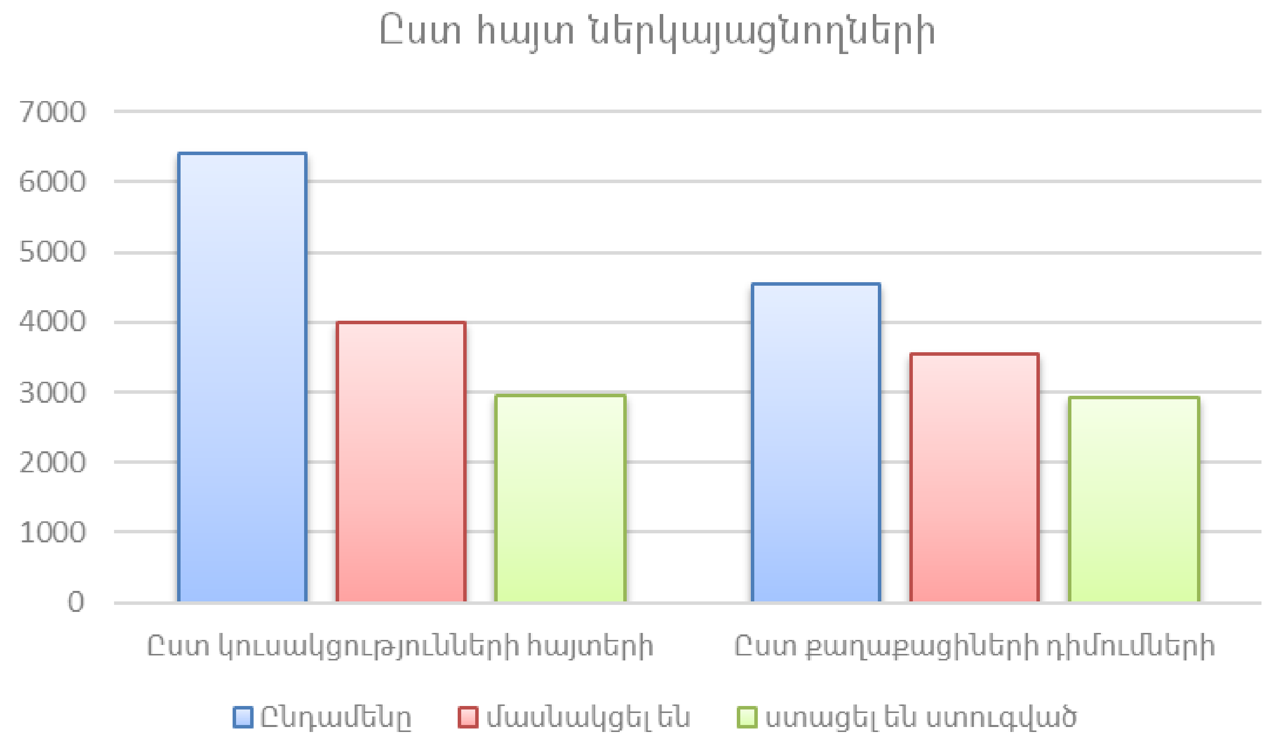

Տեղեկատվություն ըստ հայտ ներկայացնող կուսակցությունների

Հայտատու	Ընդամենը	Մասնակ-ցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնա-կիցներից
Հայաստան Դաշինք	75	57	76.00	35	61.40
Բարգավաճ Հայաստան կուսակցություն	321	225	70.09	172	76.44
Հայրենիք կուսակցություն	219	144	65.75	93	64.58
Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն	2596	1707	65.76	1295	75.86
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցություն կուսակցություն	2070	1197	57.83	862	72.01
Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցություն	1121	661	58.97	486	73.52
Ընդամենը՝	6402	3991	62.34	2943	73.74

Հայտ ներկայացրած կուսակցություններ

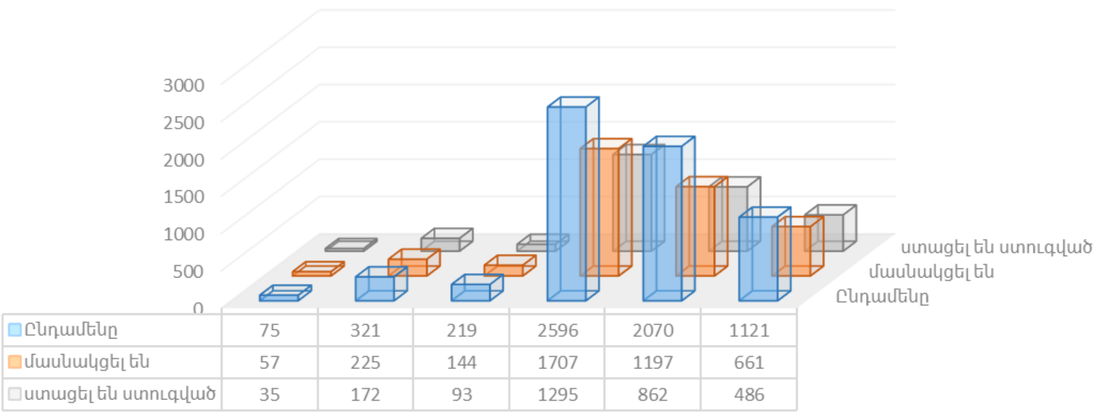

Տեղեկատվություն դիմումատուների և մասնակիցների վերաբերյալ՝ ըստ սեռի

Արական սեռի դիմումատուներ

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնակիցներից
Երևան	953	540	56.66	387	71.67
Արագածոտն	461	298	64.64	222	74.50
Արարատ	237	156	65.82	125	80.13
Արմավիր	386	261	67.62	194	74.33
Գեղարքունիք	829	488	58.87	328	67.21
Լոռի	272	158	58.09	115	72.78
Կոտայք	361	190	52.63	143	75.26
Շիրակ	339	225	66.37	174	77.33
Սյունիք	268	174	64.93	139	79.89
Վայոց ձոր	114	61	53.51	40	65.57
Տավուշ	214	110	51.40	80	72.73
Ընդամենը	4434	2661	60.01	1947	73.17

Իգական սեռի դիմումատուներ

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնակիցներից
Երևան	1674	1176	70.25	911	77.47
Արագածոտն	435	336	77.24	273	81.25
Արարատ	470	378	80.43	334	88.36
Արմավիր	685	566	82.63	461	81.45
Գեղարքունիք	497	380	76.46	292	76.84
Լոռի	563	412	73.18	323	78.40
Կոտայք	458	326	71.18	260	79.75
Շիրակ	675	547	81.04	448	81.90
Սյունիք	481	351	72.97	277	78.92
Վայոց ձոր	130	90	69.23	74	82.22
Տավուշ	442	327	73.98	275	84.10
Ընդամենը	6510	4889	75.10	3928	80.34

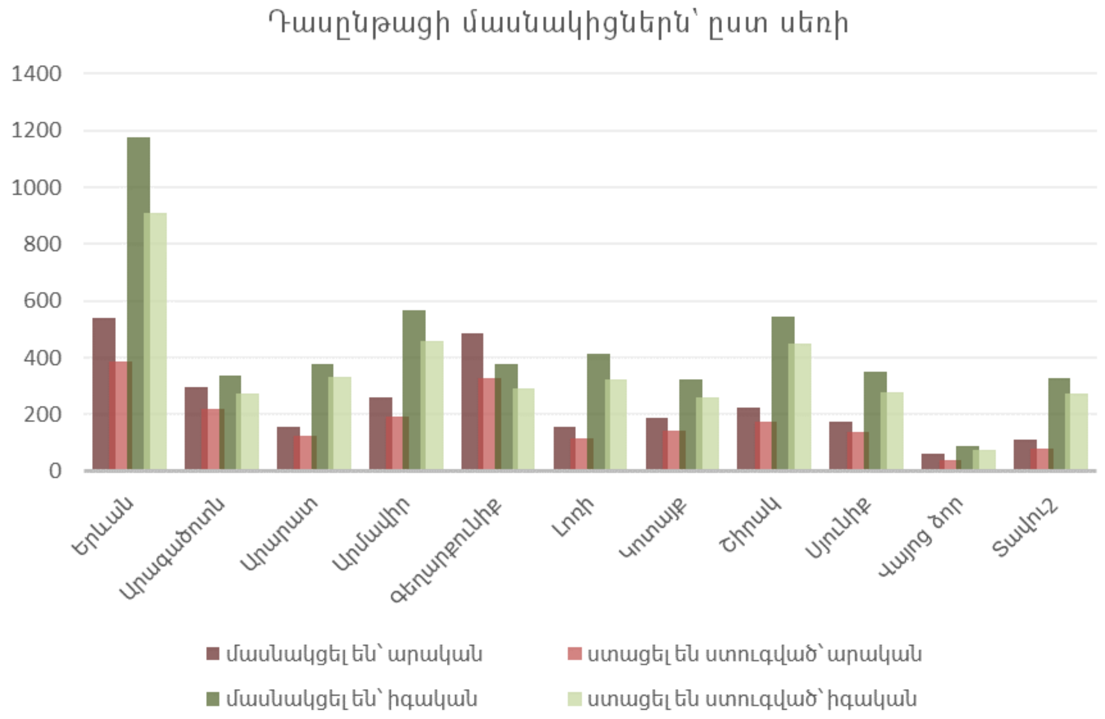
Դասընթացի մասնակիցներն՝ ըստ սեռի
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
Երևան
Արագածոտն
Արարատ
Արմավիր
Գեղարքունիք
Լոռի
Կոտայք
Շիրակ
Սյունիք
Վայոց ձոր
Տավուշ
մասնակցել են՝ արական
ստացել են ստուգված՝ արական
մասնակցել են՝ իգական
ստացել են ստուգված՝ իգական

Տեղեկատվություն դիմումատուների և մասնակիցների վերաբերյալ՝ ըստ տարիքային խմբերի

	18-35			35-50			50-65			65 և ավելի		
	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված
Երևան	809	468	373	875	576	437	716	501	374	227	171	114
Արագածոտն	283	192	144	302	222	180	229	166	128	82	54	43
Արարատ	235	172	150	259	189	163	162	132	112	51	41	34
Արմավիր	344	260	212	415	328	266	232	178	135	80	61	42
Գեղարքունիք	341	218	162	445	279	208	395	276	189	145	95	61
Լոռի	266	172	137	299	208	162	195	141	107	75	49	32
Կոտայք	244	146	121	329	205	159	187	122	93	59	43	30
Շիրակ	298	204	179	364	278	224	245	205	154	107	85	65
Սյունիք	172	108	89	309	221	175	207	155	117	61	41	35
Վայոց ձոր	60	29	22	112	76	59	50	33	25	22	13	8
Տավուշ	218	127	107	246	177	143	156	110	87	36	23	18
	3270	2096	1696	3955	2759	2176	2774	2019	1521	945	676	482

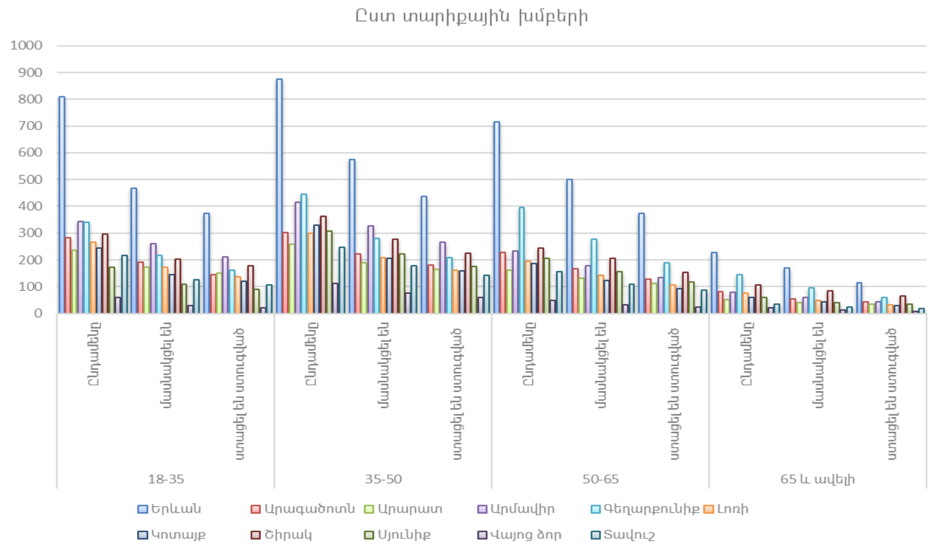

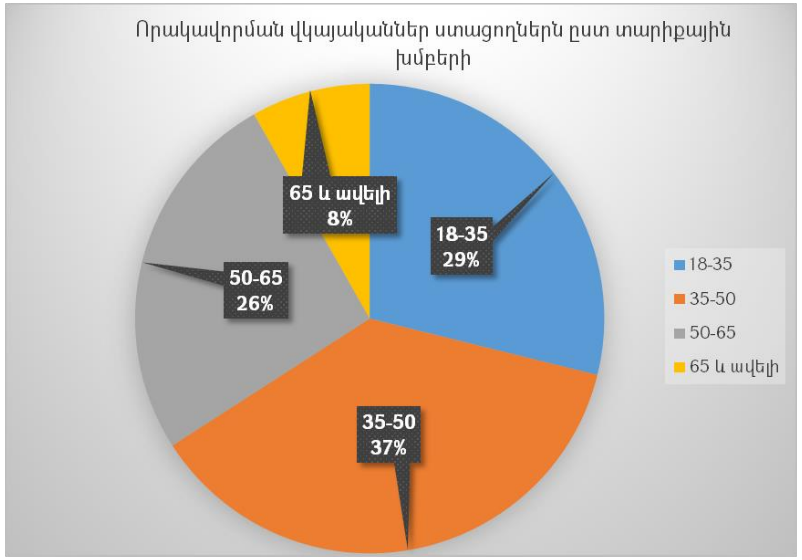

2025 թվականին տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամության թեկնածուների համար ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դասընթացները և ստուգարքները կազմակերպվել և անցկացվել են փետրվարի 1-ից մինչև մարտի 2-ը և հոկտեմբերի 3-ից մինչև դեկտեմբերի 25-ը: Նշված դասընթացներին մասնակցելու համար ներկայացվել էր թվով 11.948 հայտ, որոնցից 7026-ը՝ կուսակցությունների կողմից, իսկ թվով 4922-ը քաղաքացիների: Կազմակերպված դասընթացներին մասնակցել է թվով 7647 քաղաքացի, որոնցից 5687-ին՝ ստուգարքի արդյունքում շնորհվել է որակավորման վկայական:

Ստորև ներկայացված են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամության թեկնածուների համար կազմակերպված մասնագիտական դասընթացների և ստուգարքների ամփոփ տվյալները:

Տեղեկատվություն 2025թ. Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից կազմակերպված ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դասընթացների վերաբերյալ[4]

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստուգված են ստացել	%-ը մասնակիցներից
Երևան	2166	1127	52.03	894	79.33
Արագածոտն	717	461	64.30	321	69.63
Արարատ	898	531	59.13	398	74.95
Արմավիր	864	614	71.06	405	65.96
Գեղարքունիք	958	547	57.10	384	70.20
Լոռի	1523	1033	67.83	726	70.28
Կոտայք	839	528	62.93	428	81.06
Շիրակ	2382	1762	73.97	1325	75.20
Սյունիք	657	446	67.88	331	74.22
Վայոց ձոր	304	177	58.22	122	68.93
Տավուշ	640	421	65.78	353	83.85
Ընդամենը	11948	7647	64.00	5687	74.37

[4] Տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ ըստ դասընթացների անցկացման վայրերի

Մասնագիտական դասընթացներ, 2025թ.

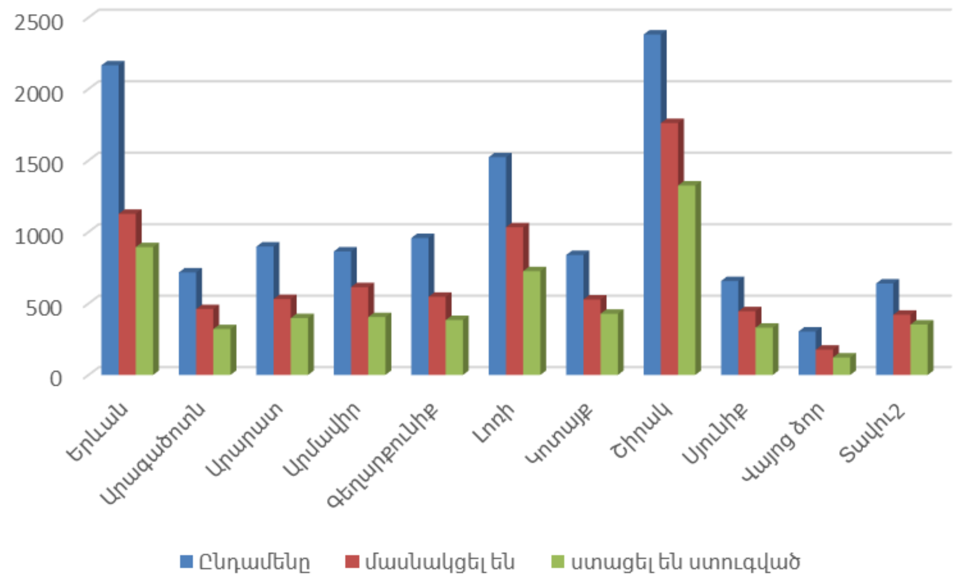

2025թ. որակավորման վկայականներ ստացողներն՝ ըստ մարզերի

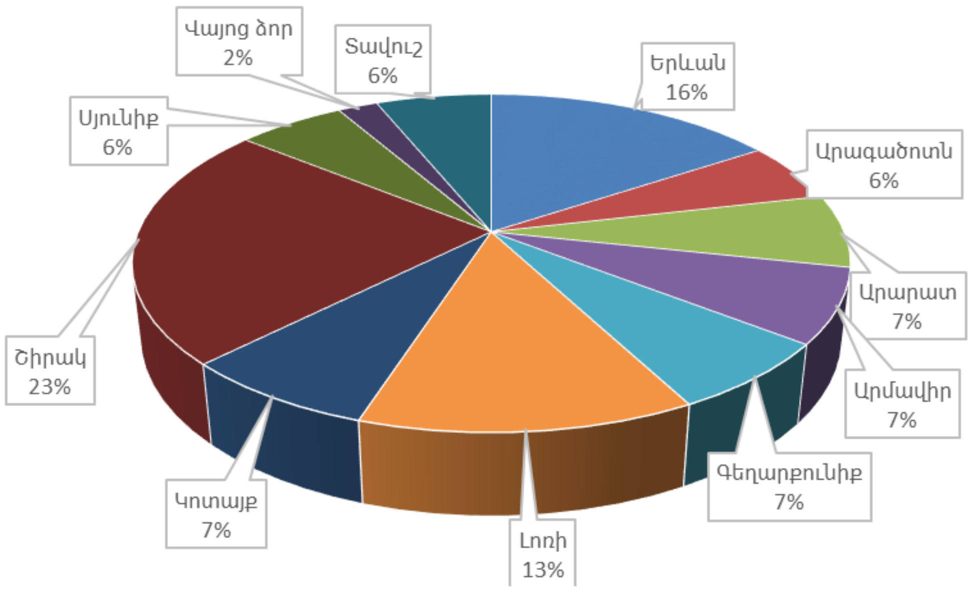

Տեղեկատվություն՝ ըստ հայտ ներկայացնողների

Հայցապրու	Ընդամենը	մասնակցել են	%	ստուգված են ստացել	%-ը մասնակիցներից
Ըստ կուսակցությունների հայցերի	7026	3922	55.82	2793	71.21
Ըստ քաղաքացիների դիմումների	4922	3725	75.68	2894	77.69
Ընդամենը	11948	7647	64.00	5687	74.37

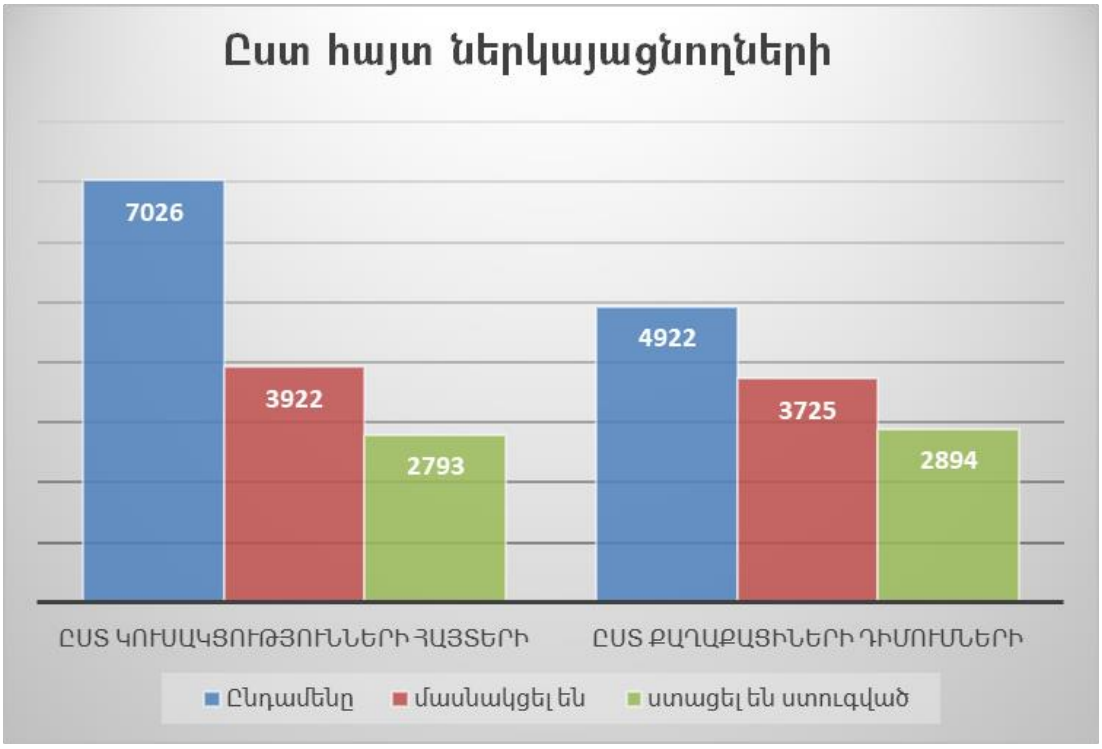

Տեղեկատվություն՝ ըստ հայտ ներկայացնող կուսակցությունների

Հայտատու	Ընդամենը	Մմասնակ-ցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնա-կիցներից
Հայաստան Դաշինք	10	3	30.00	2	66.67
Հայաստանի Շնորհապետական կուսակցություն	31	17	54.84	9	52.94
Հայոց Հայրենիք կուսակցություն	6	2	33.33	2	100.00
Հայրենիք կուսակցություն	609	277	45.48	169	61.01
Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն	1979	1078	54.47	749	69.48
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցություն կուսակցություն	2413	1274	52.80	895	70.25
Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցություն	1788	1148	64.21	874	76.13
Բարգավաճ Հայաստան կուսակցություն	190	123	64.74	93	75.61
Ընդամենը	7026	3922	55.82	2793	71.21

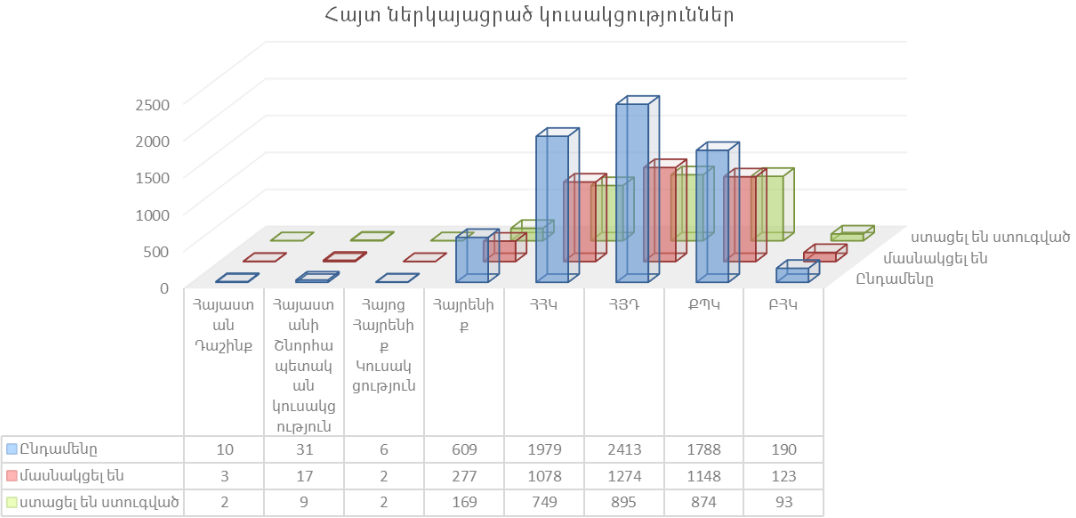

Տեղեկատվություն դիմումատուների և մասնակիցների վերաբերյալ՝ ըստ սեռի

Արական սեռի դիմումատուներ

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնակիցներից
Երևան	736	333	45.24	241	72.37
Արագածոտն	349	191	54.73	120	62.83
Արարատ	400	200	50.00	137	68.50
Արմավիր	319	197	61.76	132	67.01
Գեղարքունիք	631	323	51.19	219	67.80
Լոռի	478	277	57.95	185	66.79
Կոտայք	305	167	54.75	131	78.44
Շիրակ	712	485	68.12	342	70.52
Սյունիք	198	103	52.02	71	68.93
Վայոց ձոր	155	75	48.39	47	62.67
Տավուշ	211	119	56.40	99	83.19
Ընդամենը	4494	2470	54.96	1724	69.80

Իգական սեռի դիմումատուներ

	Ընդամենը	Մասնակցել են	%	Ստացել են ստուգված	%-ը մասնակիցներից
Երևան	1430	794	55.52	653	82.24
Արագածոտն	368	270	73.37	201	74.44
Արարատ	498	331	66.47	261	78.85
Արմավիր	545	417	76.51	273	65.47
Գեղարքունիք	327	224	68.50	165	73.66
Լոռի	1045	756	72.34	541	71.56
Կոտայք	534	361	67.60	297	82.27
Շիրակ	1670	1277	76.47	983	76.98
Սյունիք	459	343	74.73	260	75.80
Վայոց ձոր	149	102	68.46	75	73.53
Տավուշ	429	302	70.40	254	84.11
Ընդամենը	7454	5177	69.45	3963	76.55

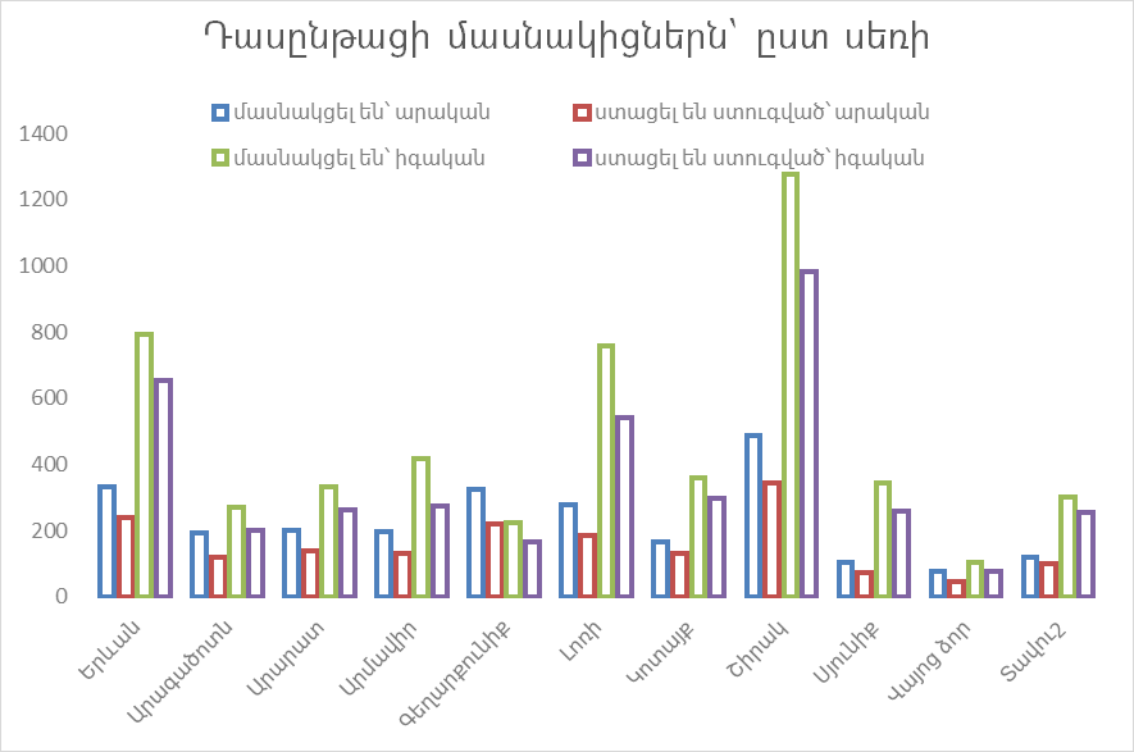
Դասընթացի մասնակիցներն՝ ըստ սեռի
մասնակցել են՝ արական
ստացել են ստուգված՝ արական
մասնակցել են՝ իգական
ստացել են ստուգված՝ իգական
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
Երևան
Արագածոտն
Արարատ
Արմավիր
Գեղարքունիք
Լոռի
Կոտայք
Շիրակ
Սյունիք
Վայոց ձոր
Տավուշ

Տեղեկատվություն դիմումատուների և մասնակիցների վերաբերյալ ըստ տարիքային խմբերի

	18-35			35-50			50-65			65 և ավելի		
	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված	Ընդամենը	Մասնակցել են	Ստացել են ստուգված
Երևան	619	269	230	757	409	313	558	310	247	232	139	104
Արագածոտն	232	132	104	256	176	119	161	108	70	68	45	28
Արարատ	331	181	141	340	208	162	167	108	75	60	34	20
Արմավիր	269	185	128	298	207	130	205	156	102	92	66	45
Գեղարքունիք	220	107	81	307	176	125	293	190	129	138	74	49
Լոռի	454	285	205	568	400	282	355	248	177	146	100	62
Կոտայք	265	143	112	329	217	182	190	133	107	55	35	27
Շիրակ	658	468	358	917	686	537	577	426	319	230	182	111
Սյունիք	143	83	57	270	191	149	191	142	108	53	30	17
Վայոց ձոր	93	50	37	113	65	43	70	48	34	28	14	8
Տավուշ	181	94	82	270	199	164	152	100	85	37	28	22
	3465	1997	1535	4425	2934	2206	2919	1969	1453	1139	747	493

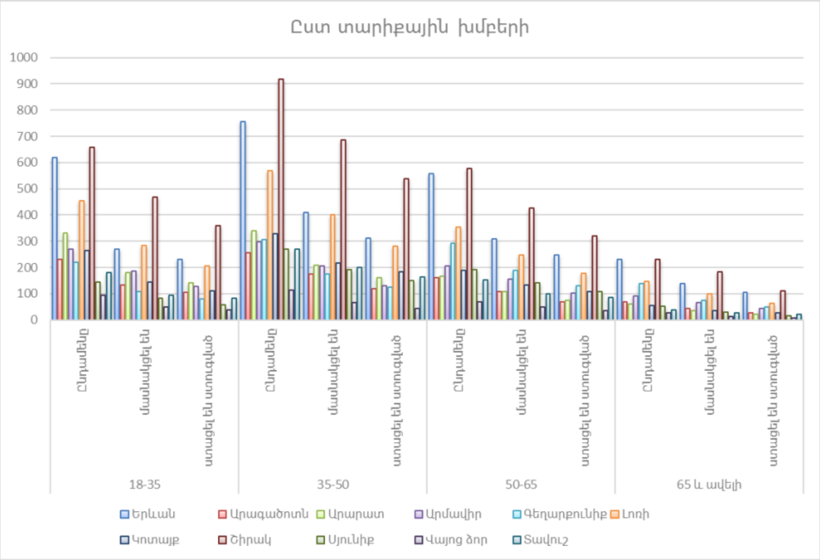

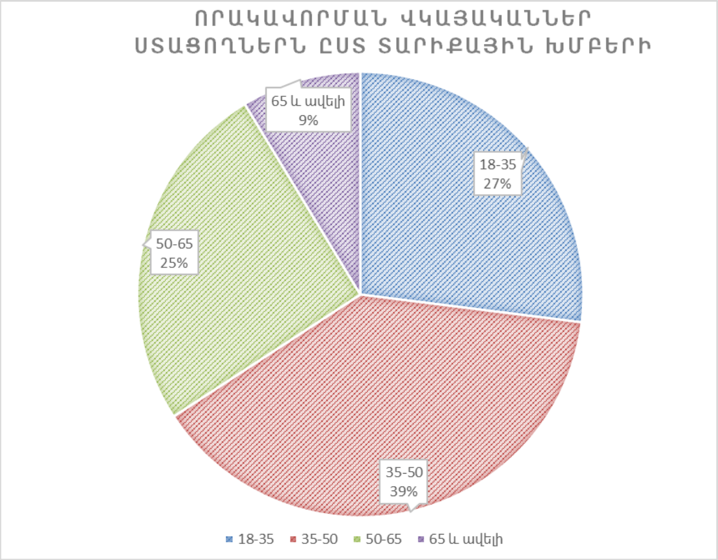

Տեղեկատվություն 01.03.2026թ դրությամբ որակավորման վկայականներ ունեցող անձանց վերաբերյալ[5]

	Ընդամենը	Արական	%	Իգական	%
Երևան	6993	4350	62.21	3416	78.53
Արագածոտն	2265	1550	68.43	1151	74.26
Արարատ	2200	1457	66.23	1128	77.42
Արմավիր	2402	1784	74.27	1315	73.71
Գեղարքունիք	3117	1965	63.04	1428	72.67
Լոռի	3640	2550	70.05	1935	75.88
Կոտայք	2337	1572	67.27	1288	81.93
Շիրակ	4638	3474	74.90	2705	77.86
Սյունիք	1992	1358	68.17	1062	78.20
Վայոց ձոր	750	471	62.80	343	72.82
Տավուշ	1896	1302	68.67	1099	84.41
Ընդամենը	32230	21833	67.74	16870	77.27

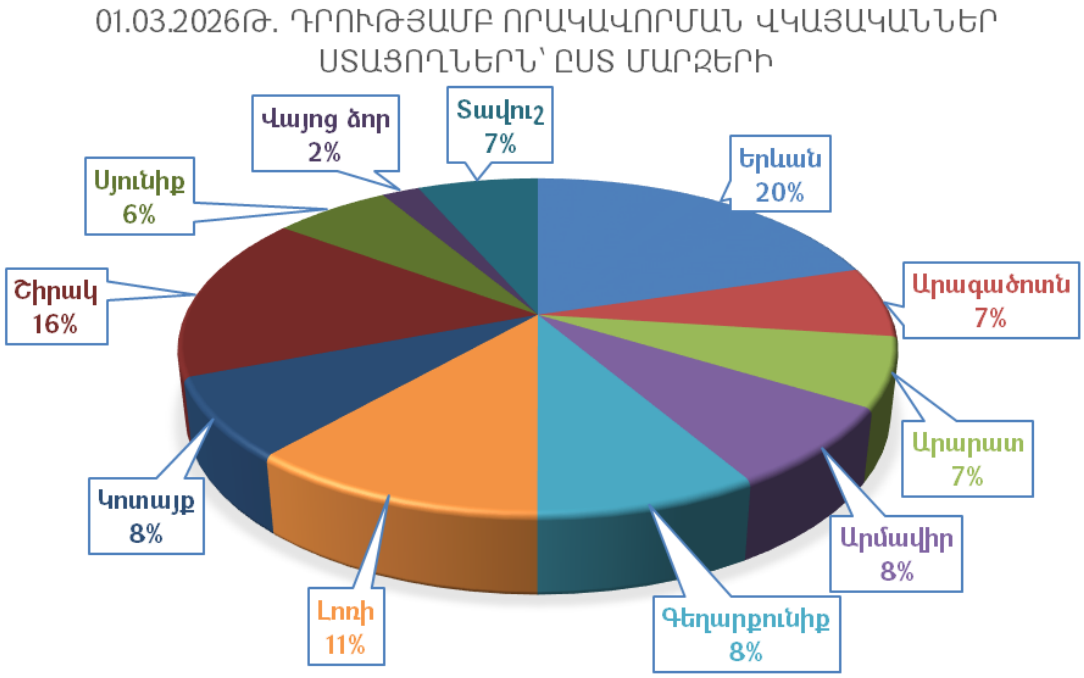

5 Տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ ըստ դասընթացների անցկացման վայրերի

Ըստ դիմումատուների և դասընթացի մասնակիցների սեռերի

	Ընդամենը	Արական	%	Իգական	%
Երևան	3416	1002	29.33	2414	70.67
Արագածոտն	1151	510	44.31	641	55.69
Արարատ	1128	365	32.36	763	67.64
Արմավիր	1315	430	32.70	885	67.30
Գեղարքունիք	1428	804	56.30	624	43.70
Լոռի	1935	513	26.51	1422	73.49
Կոտայք	1288	455	35.33	833	64.67
Շիրակ	2705	708	26.17	1997	73.83
Սյունիք	1062	288	27.12	774	72.88
Վայոց ձոր	343	142	41.40	201	58.60
Տավուշ	1099	308	28.03	791	71.97
Ընդամենը	16870	5525	32.75	11345	67.25

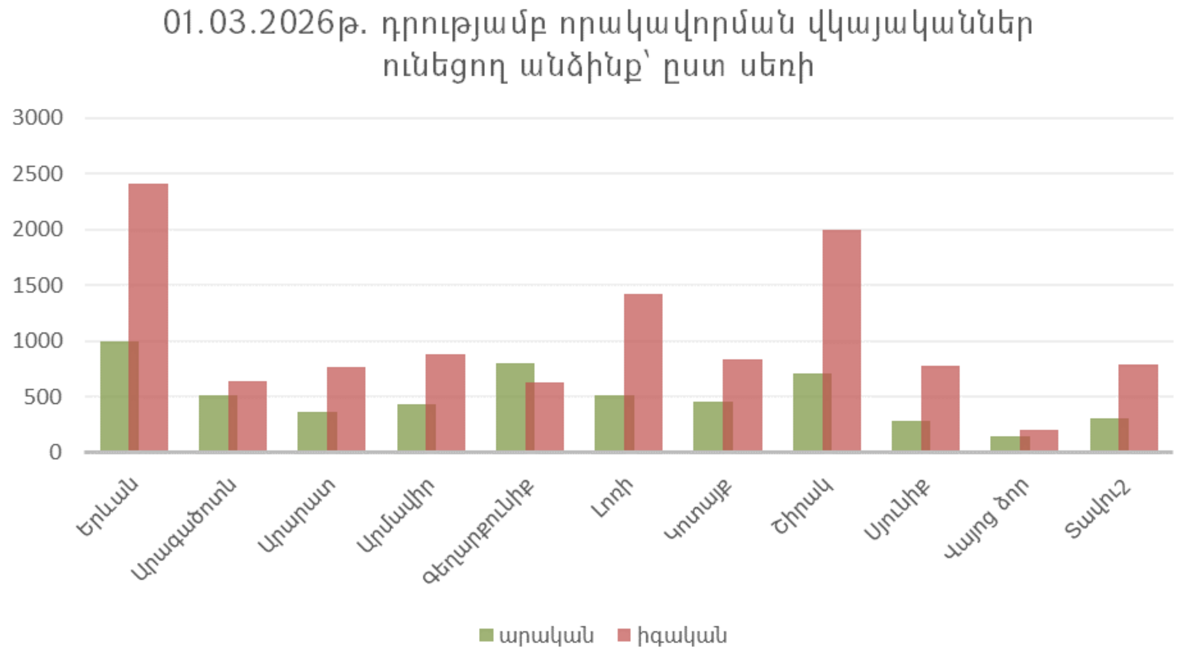

Ըստ դիմումատուների և դասընթացի մասնակիցների տարիքային խմբերի

	18-35	35-50	50-65	65 և ավելի
Երևան	912	1199	972	333
Արագածոտն	356	412	288	95
Արարատ	371	422	255	80
Արմավիր	424	462	318	111
Գեղարքունիք	345	461	458	164
Լոռի	592	698	488	157
Կոտայք	377	528	305	78
Շիրակ	741	1083	647	234
Սյունիք	210	463	317	72
Վայոց ձոր	81	151	83	28
Տավուշ	293	463	280	63
Ընդամենը	4702	6342	4411	1415

01.03.2026թ. դրությամբ որակավորման վկայականներ ունեցող անձինք՝ ըստ տարիքային խմբերի

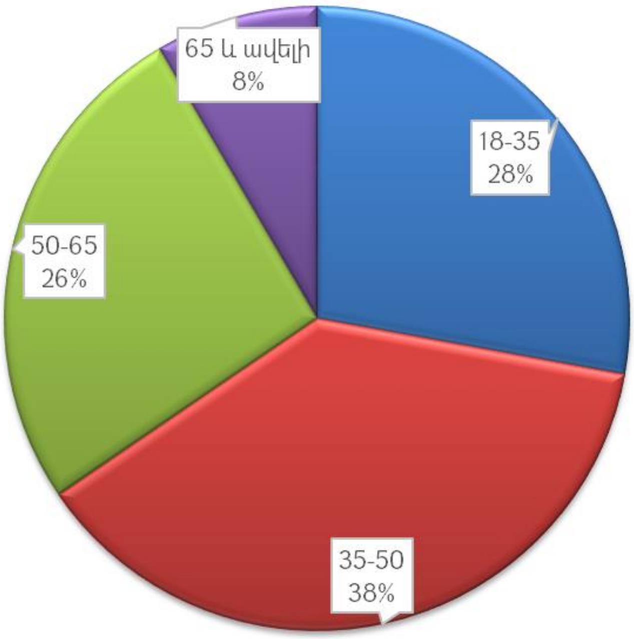

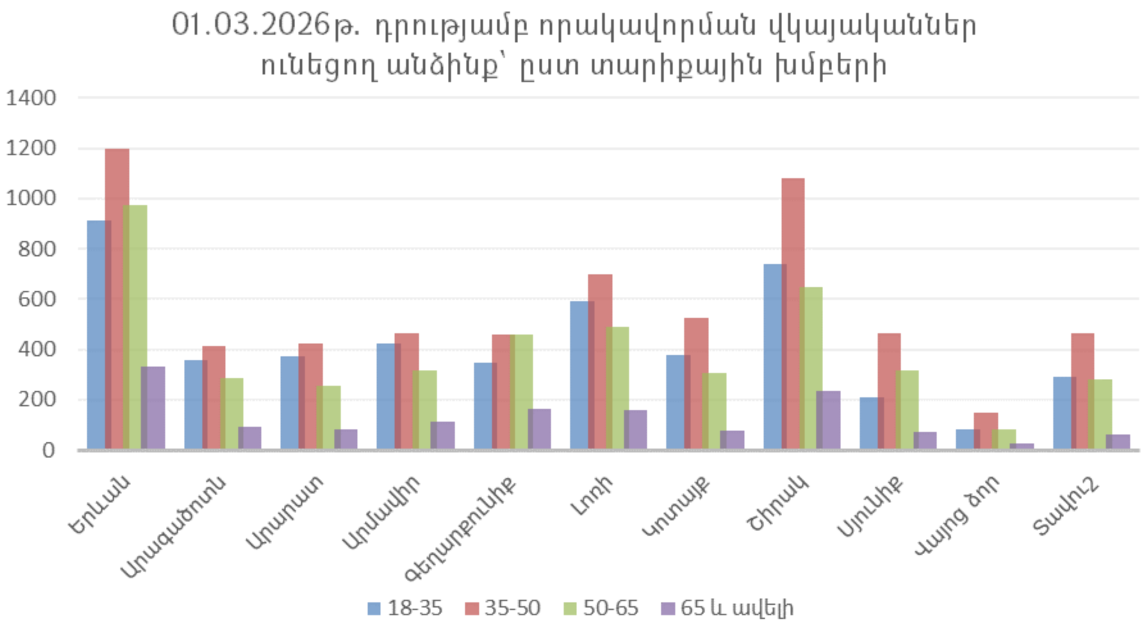

Տեղեկատվություն 01.03.2026թ դրությամբ որակավորման վկայականներ ունեցող անձանց մասին, ովքեր նշանակվել են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամ

	Ընդամենը	Նշանակվել են ՏԸՀ անդամ	%	1 անգամ	2 անգամ	3 անգամ	4 անգամ	5 անգամ	6 անգամ
Երևան	3416	971	28.43	935	32	4	0	0	0
Արագածոտն	1151	102	8.86	98	3	1	0	0	0
Արարատ	1128	104	9.22	100	4	0	0	0	0
Արմավիր	1315	395	30.04	345	46	4	0	0	0
Գեղարքունիք	1428	70	4.90	70	0	0	0	0	0
Լոռի	1935	50	2.58	49	1	0	0	0	0
Կոտայք	1288	123	9.55	119	4	0	0	0	0
Շիրակ	2705	629	23.25	619	10	0	0	0	0
Սյունիք	1062	7	0.66	7	0	0	0	0	0
Վայոց ձոր	343	4	1.17	4	0	0	0	0	0
Տավուշ	1099	17	1.55	17	0	0	0	0	0
Ընդամենը	16870	2472	14.65	2363	100	9	0	0	0

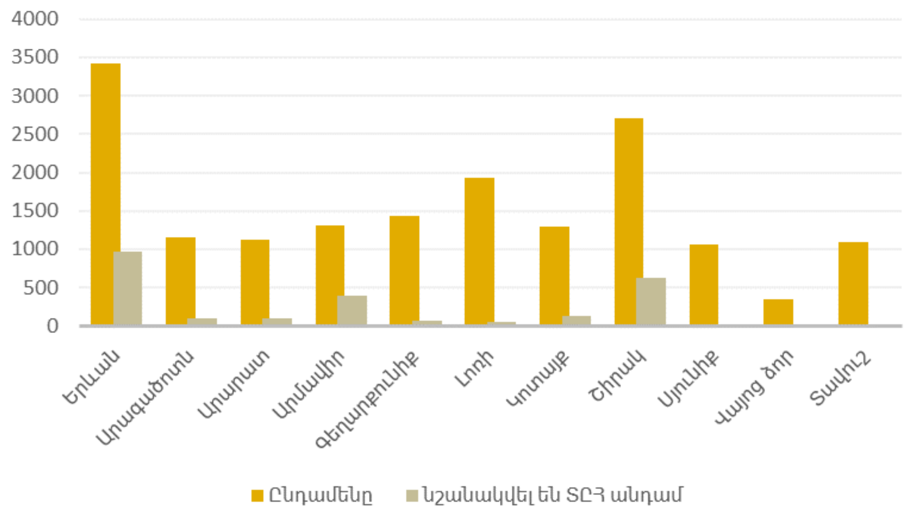

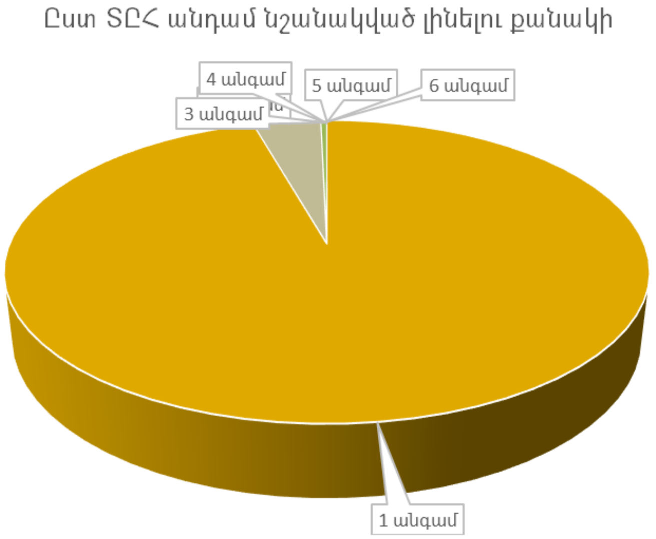

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի մի շարք որոշումներով ուժը կորցրած է ճանաչվել 19 քաղաքացու որակավորման վկայական:

7. ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԹՎԱՅՆԱՑՈՒՄ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հետևողական է ընտրական գործընթացների թվայնացմանը՝ բարձր գնահատելով դրանց կիրառման արդյունավետությունն ընտրությունների անցկացման թափանցիկության և հրապարակայնության ապահովման հարցում:

Դեռևս 2007 թվականին ներդրվեց մշտական գործող կորպորատիվ VPN ցանց Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների միջև և կիրառական ծրագրային փաթեթ, որն ապահովում էր ընտրական մի շարք գործառույթների ավտոմատացումը:

Այժմ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում ներդրված են և գործում են շուրջ 15 համակարգեր՝ իրենց ենթահամակարգերով: Ելնելով Ընտրական օրենսգրքով սահմանված իրավակարգավորումների փոփոխություններից, անհրաժեշտություն է առաջացել գույքագրել գործող կայքերի, համակարգերի և տվյալների բազաների ծրագրային ապահովումները, դրանց թողարկման տարբերակներն ու տարեթվերը, և նախագծել դրանց թարմացման և արդիականացման ժամանակացույց:

2025 թվականի ընթացքում Հայաստանի տեղեկատվական համակարգերի գրասենյակի հետ համատեղ իրականացվեցին Հանձնաժողովում գործող կայքերի և համակարգերի ներթափանցման թեստեր՝ համակարգերի խոցելիությունները, ծրագրային թարմացումների անհրաժեշտությունը հայտնաբերելու նպատակով:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հետամուտ է նաև համացանցային կայքում հրապարակվող տեղեկատվությունը հասարակության լայն շերտերի համար հասանելի և մատչելի դարձնելուն և այդ նպատակով կայքում ներդրված են միջոցներ, որոնք հնարավորություն են տալիս տեսողության հետ խնդիրներ ունեցող անձանց փոխել կայքի տառաչափը, գույները, հեռացնել նկարները և այլն: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կայքում հրապարակվող մի շարք նյութեր ունեն իրենց աուդիոհոլովակները: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նիստերն ուղիղ հեռարձակվում են սուրդո թարգմանությամբ:

Գյումրի, Փարաքար և Վաղարշապատ համայնքներում 2025 թվականին տեղի ունեցած համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների ժամանակահատվածում ապահովվել է թիվ 14 և թիվ 31 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների նիստերի միաժամանակյա ուղիղ հեռարձակումը, ինչպես նաև համապատասխան

տեսածայնագրության հրապարակումը կայքում՝ յուրաքանչյուր ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի էջում:

Ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները «Կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կողմից ընտրական ցուցակների առցանց ներկայացման համակարգ»-ով կարող են առցանց ներկայացրել իրենց ընտրական ցուցակները և 5 քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով, ինչպես նաև մետրոպոլիտենի տարածքում և հասարակական տրանսպորտի կանգառներում տեղակայված նախընտրած վահանակներում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու հայտը: Ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները նշված համակարգով կարող են առցանց ներկայացրել նաև իրենց նախընտրական ծրագրերը, կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի կազմում ընդգրկված կուսակցությունների գույքի և եկամուտների հայտարարագրերը, ինչպես նաև ընտրական ցուցակներում ընդգրկված թեկնածուների գույքի և եկամուտների հայտարարագրերը: Նշված տեղեկատվությունն ինքնաշխատ կերպով գեներացվելու է և ստացմանը զուգահեռ հրապարակվելու է կայքում: Ընտրական ցուցակներում ընդգրկված թեկնածուների գույքի և եկամուտների հայտարարագրերն առցանց ներկայացնելն այլընտրանքային միջոց է թեկնածուների համար: Վերջիններս իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագրերը կարող են ներկայացնել առցանց՝ առաջադրող կուսակցության միջոցով կամ թղթային տարբերակով՝ անձամբ գրանցող ընտրական հանձնաժողով ներկայացնելու միջոցով: 2025թ. համամասնական ընտրակարգով անցկացվող ավագանիների ընտրությունների ժամանակ ընտրական ցուցակներում ընդգրկված թեկնածուներն իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագրերը ներկայացրել են առցանց՝ «Կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կողմից ընտրական ցուցակների առցանց ներկայացման համակարգ»-ով:

Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի համաձայն, Ազգային ժողովի և համամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքների ավագանու ընտրությունների ժամանակ արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները 5 քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով, ինչպես նաև մետրոպոլիտենի տարածքում, հասարակական տրանսպորտի կանգառներում և վերելակներում տեղակայված վահանակներն ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին տրամադրելու համար ընտրությունները նշանակվելուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում, Կենտրոնական ընտրական

հանձնաժողով են ներկայացնում տեղեկատվություն՝ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին տրամադրվող վահանակների քանակի, մակերեսների, դրանց գտնվելու վայրերի և վարձավճարների վերաբերյալ:

2025թ. տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ արտաքին գովազդային վահանակներ տնօրինող 2 կազմակերպություններ իրենց պատկանող արտաքին գովազդային վահանակների վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացրել են առցանց համակարգով:

Տեղեկատվություն արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների կողմից ներկայացված վահանակների կողմերի վերաբերյալ

Կազմակերպության անվանումը	Վահանակների կողմերի քանակը
«ԷԳԱ» ՍՊԸ	6
Իմիջ Մ.Գ. ՍՊԸ	94
Ընդամենը	100

Տեղեկատվություն արտաքին գովազդային վահանակների վերաբերյալ՝ ըստ վահանակների տեսակների

Վահանակի տեսակը	Կողմերի քանակը
Հինգ քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով արտաքին գովազդային վահանակ	100
Հասարակական տրանսպորտի կանգառներում տեղակայված արտաքին գովազդային վահանակ	0
Մետրոպոլիտենի տարածքում տեղակայված արտաքին գովազդային վահանակ	0
Ընդամենը	10

Տեղեկատվություն արտաքին գովազդային վահանակների վերաբերյալ՝ ըստ Երևան քաղաքի վարչական շրջանների

Համայնք /Վարչական շրջան	5 քառ. մ. արտաքին վահանակ	Կանգառ	Մետրոպոլիտեն
Գյումրի	65	0	0
Փարաքար	24	0	0
Վաղարշապատ	2	0	18
Մալաթիա-Սեբաստիա	2	0	0
Նշված չի	7	0	0
Ընդամենը	100	0	12

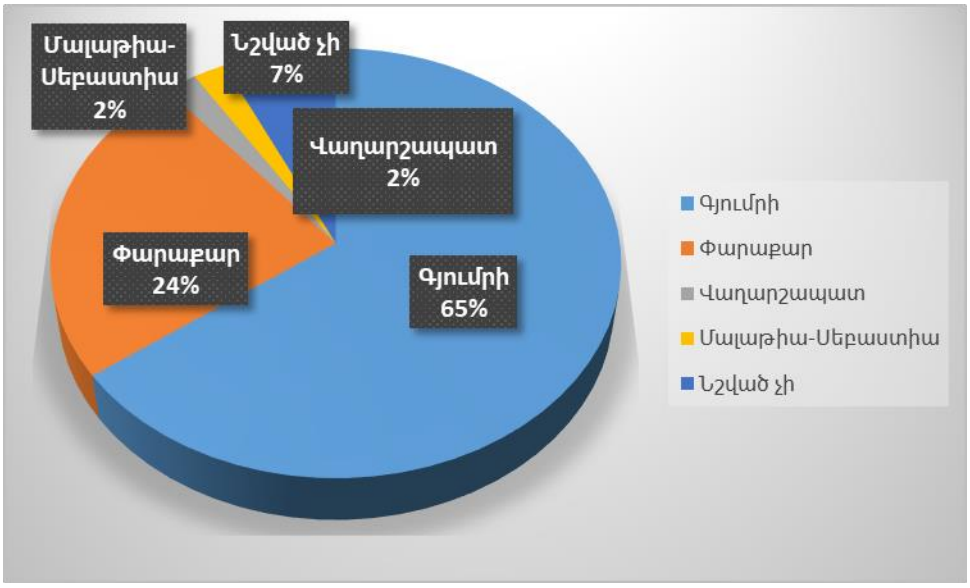

Գովազդատու կազմակերպությունների կողմից առցանց ներկայացված տեղեկատվությունը ինքնաշխատ կերպով հասանելի է դառնում «Կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կողմից ընտրական ցուցակների առցանց ներկայացման համակարգ»-ում, ինչի շնորհիվ ընտրություններին մասնակցող կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի ընտրական ցուցակի գրանցումից հետո, կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը հինգ քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով, ինչպես նաև մետրոպոլիտենի տարածքում, հասարակական տրանսպորտի կանգառներում տեղակայված արտաքին գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառներ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու հայտը ներկայացնում է առցանց՝ իր օգտահաշվի միջոցով:

2025թ. մարտի 30-ին կայացած համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին գրանցված 8 կուսակցություններից՝ 6-ը և 4 կուսակցությունների դաշինքներն արտաքին գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառներ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու հայտերը ներկայացրել են առցանց՝ Համակարգի միջոցով, և Համակարգի միջոցով իրականացվել է նաև արտաքին գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու իրավունքի բաշխումը՝ ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների միջև: Համակարգը համադրում է կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կողմից ներկայացված արտաքին գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառներ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու հայտերը, ձևավորում է խմբեր՝ ըստ վահանակների տեսակների և դրանց համար ներկայացված հայտերի և յուրաքանչյուր տեսակի յուրաքանչյուր խմբի համար վահանակները պատահականության սկզբունքով բաշխում կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքի միջև:

Ընտրական գործառույթների թվայնացման գործընթացում, նկատի ունենալով այդ գործառույթների կարևորությունն ու անխափանելիությունը, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն առանձնակի ուշադրություն է դարձնում տեղեկատվական համակարգերի և Կընտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ներքին ցանցի անվտանգությանը, կիբեռանվտանգության և տեղեկատվության անվտանգության քաղաքականության մշակմանը, իրականացմանը, արդիականացմանը և մշտադիտարկմանը:

8. ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԱՄԵՆԱՄՅԱ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ

«Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 43-րդ հոդվածի 8.1 կետի համաձայն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անդամներն ենթակա են ամենամյա պարտադիր ատեստավորման, որն անցկացվում է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի անդամների մասնագիտական գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների ստուգման նպատակով:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամների ատեստավորումն անցկացնելու համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը սահմանել էր ատեստավորման անցկացման ժամանակացույցը, ատեստավորման հանձնաժողովի կազմը, աշխատակարգը և ատեստավորում անցկացնելու կարգը:

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամների առաջին ամենամյա պարտադիր ատեստավորումն անցկացվել է 2025թ. հոկտեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին՝ երկու փուլով: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների ատեստավորման թեստային մասն իրականացվել է ներդրված ուսումնական համակարգի միջոցով՝ համակարգչային եղանակով:

Առաջին փուլն իրականացվել է հոկտեմբերի 20-ից նոյեմբերի 6-ը, որին մասնակցել են Հանրապետության մարզերն ընդգրկող թվով 27 ԸԸՀ-ները: Հանրապետության մարզերն ընդգրկող ԸԸՀ-ներից, բացառություն է կազմել թիվ 14 ԸԸՀ-ն, որը պատասխանատու էր Վաղարշապատ համայնքի ՏԻՄ ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման համար: Առաջին փուլի շրջանակներում պարտադիր ատեստավորմանը մասնակցել է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի թվով 169 անդամ, բացակայել են՝ 14-ը: Անցողիկ շեմը չի հաղթահարել 12 անձ, որոնք հնարավորություն են ստացել մասնակցելու կրկնակի ատեստավորման: 12 անձանցից կրկնակի ատեստավորմանը ներկայացել է մեկը, ով չի հաղթահարել բանավոր հարցազրույցի պահանջները: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների թվով 7 անդամ ներկայացրել է լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին դիմում, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի 4 անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվել է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից:

Ատեստավորման երկրորդ փուլն անցկացվել է դեկտեմբերի 3-ից 10-ը: Այս փուլում ընդգրկված են եղել Երևանի թվով 10 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովները

և Վաղարշապատ համայնքն ընդգրկող թիվ 14 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը: Ատեստավորման երկրորդ փուլին մասնակցել է թվով 66 անձ: Մասնակիցներից անցողիկ շեմը չի հաղթահարել՝ 4 անձ: Լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին դիմում է ներկայացվել՝ 2 անձի կողմից:

Ատեստավորման երկրորդ փուլի բացականերին, ինչպես նաև անցողիկ շեմը չհաղթահարած անձանց հնարավորություն է տրվել 2026 թվականի հունվարի 12-ին կրկին մասնակցել ատեստավորման: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի 2 անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվել է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից:

Արդյունքում, Հայաստանի մարզերում և Երևան քաղաքում կազմավորված թվով 38 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների 266 անդամներից ատեստավորմանը մասնակցել են 245-ը, որոնցից 14-ը չեն հաղթահարել թեստավորման սահմանված շեմը:

Տեղեկատվություն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների կազմերի վերաբերյալ

12.03.2026թ. դրությամբ

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամներն ըստ սեռի

				Իգական			
	Ընդամենը	Իգ.	Ար.	Նախագահ	Տեղակալ	Քարտուղար	Անդամ
ԸԸՀ թիվ 1	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 2	7	4	3	0	1	1	2
ԸԸՀ թիվ 3	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 4	7	4	3	0	1	1	2
ԸԸՀ թիվ 5	7	4	3	0	1	1	2
ԸԸՀ թիվ 6	7	4	3	1	1	1	1
ԸԸՀ թիվ 7	7	3	4	0	1	1	1
ԸԸՀ թիվ 8	7	4	3	1	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 9	7	3	4	0	1	0	2
ԸԸՀ թիվ 10	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 11	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 12	7	4	3	1	0	0	3
ԸԸՀ թիվ 13	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 14	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 15	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 16	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 17	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 18	7	2	5	0	0	1	1
ԸԸՀ թիվ 19	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 20	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 21	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 22	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 23	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 24	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 25	7	3	4	0	1	1	1
ԸԸՀ թիվ 26	7	2	5	0	0	1	1
ԸԸՀ թիվ 27	6	2	4	0	0	1	1
ԸԸՀ թիվ 28	7	3	4	0	0	0	3
ԸԸՀ թիվ 29	7	4	3	1	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 30	7	3	4	1	0	0	2
ԸԸՀ թիվ 31	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 32	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 33	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 34	7	4	3	1	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 35	7	4	3	0	0	1	3
ԸԸՀ թիվ 36	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 37	7	3	4	0	0	1	2
ԸԸՀ թիվ 38	7	2	5	0	0	0	2
Ընդամենը	265	124	141	6	7	33	78

ԸԸՀ անդամներն ըստ սեռի

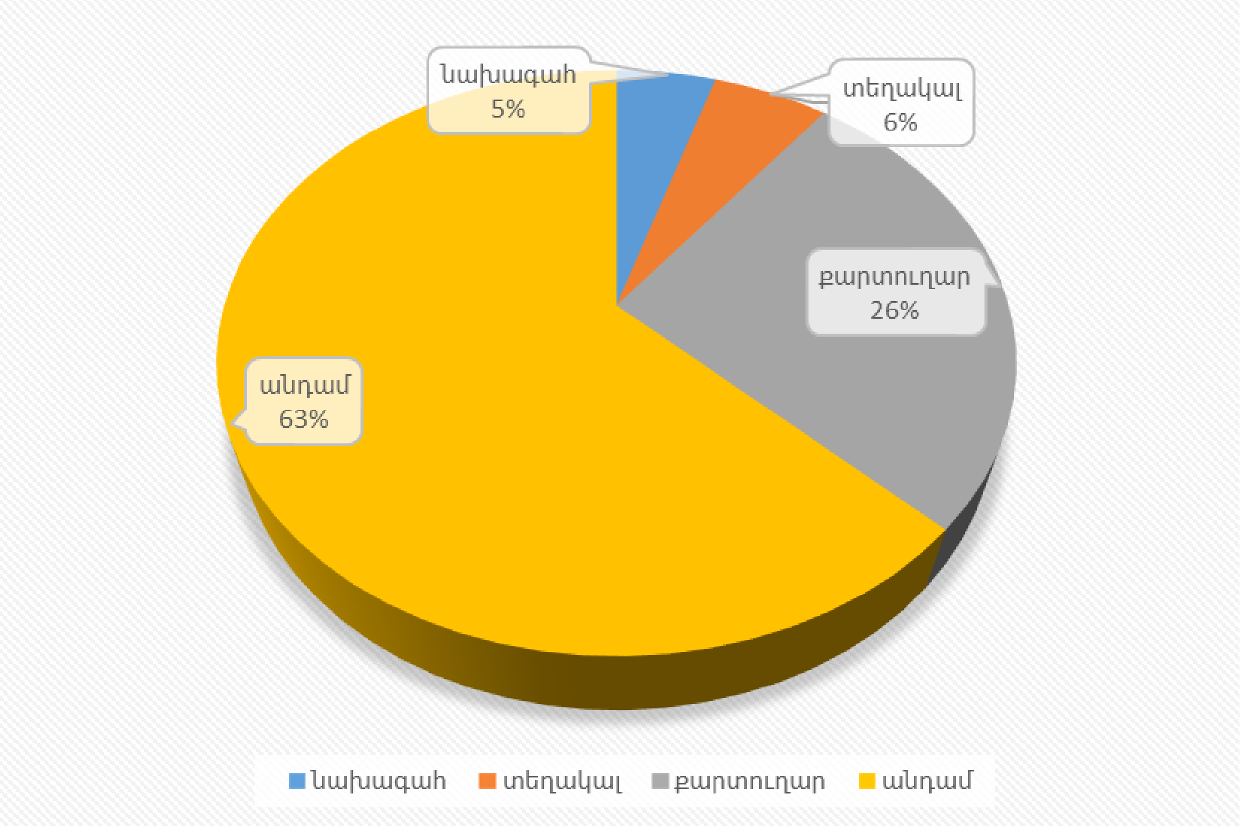

ԸԸՀ անդամներն ըստ սեռի

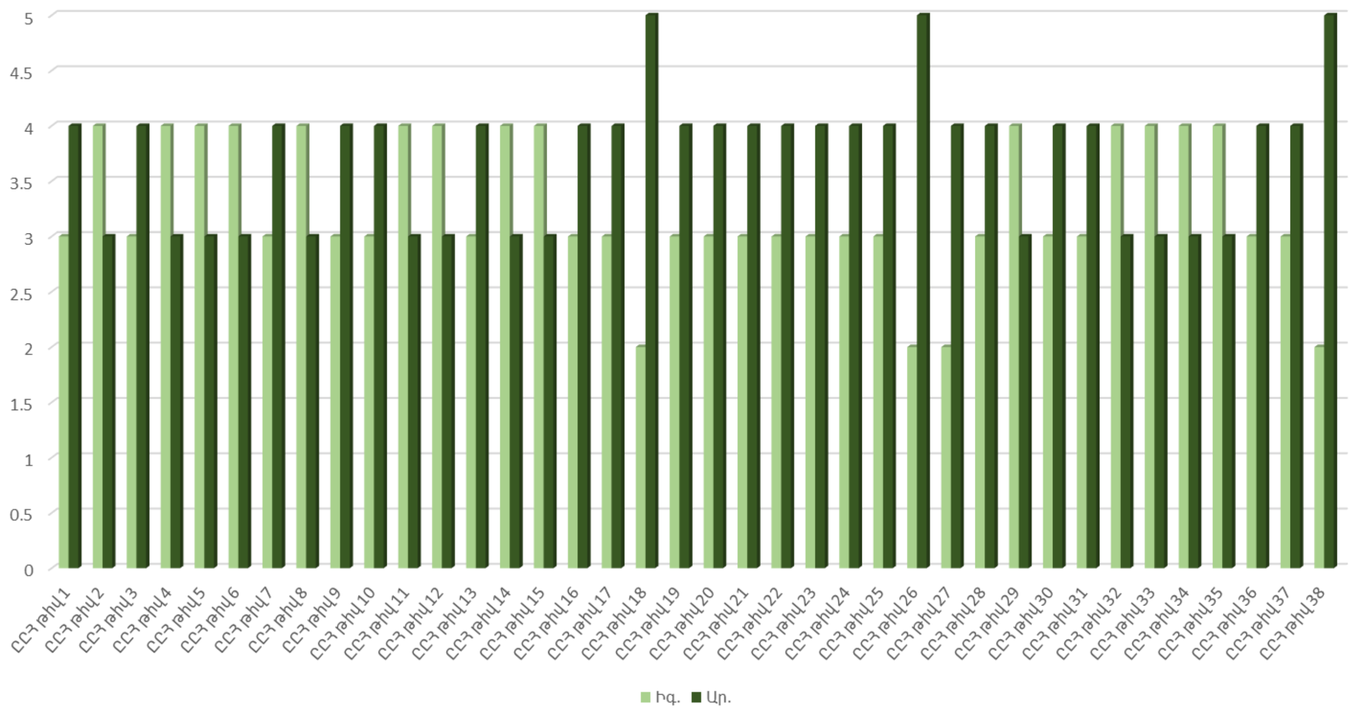

Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովների անդամներն՝ ըստ տարիքային խմբերի

	մինչև 35	35-50	50-65	65 և ավելի
Երևան	*4*	*44*	*18*	*4*
Արարատ	*3*	*13*	*5*	*0*
Արմավիր	*2*	*9*	*7*	*3*
Արագածոտն	*1*	*7*	*3*	*3*
Գեղարքունիք	*1*	*11*	*7*	*2*
Լոռի	*0*	*12*	*11*	*5*
Կոտայք	*5*	*10*	*11*	*1*
Շիրակ	*4*	*13*	*10*	*1*
Սյունիք	*2*	*5*	*6*	*1*
Վայոց ձոր	*1*	*4*	*2*	*0*
Տավուշ	*3*	*2*	*9*	*0*
Ընդամենը	*26*	*130*	*89*	*20*